

MANJŠINA - Na 3. strani
Stadion in tržaški KD z novim lastnikom?
 Seja deželnega sveta SKGZ

TURIZEM - Na 4. strani
Dolina in Nabrežina na sejmu v Ljubljani
 Skupna pobuda dveh občin

GORICA - Na 14. strani
Z goljufijo do prispevkov
 Uporabljali so jih za organizacijo koncertov

TRST - Janko Ban
»Kaj bi zborovodja brez pevcev?«

KOMISIJA EU - Poročilo o pomanjkljivem nadzoru prvi korak proti uvedbi kontrol v schengnu

Grčija grešni kozel

TRST - Svečanost v Rižarni
Dan spomina v času številnih evropskih dilem

BRUSELJ - EU krepi pritisk na Grčijo. Evropska komisija je včeraj sprejela osnutek tajnega poročila, v katerem ugotavlja, da Grčija resno zanemara obveznosti pri nadzoru zunanje meje uni-je, je v Bruslju povedal podpredsednik komisije Valdis Dombrovskis.

Osnutek poročila je prvi korak v štiristopenjskem procesu za sprožitev 26. člena schengenskega zakonika, ki dopušča do dveletni nadzor v eni ali več schengenskih članicah, na delu ali celotni notranji meji. Nadzor je mogoče uvesti na predlog komisije, če ga potrdijo članice s kvalificirano večino.

26. člen dviga prah, saj ga nekateri tolmačijo kot začasno izključitev Grčije iz schengenskega območja ali kot vzpostavitev mini schengna, odvisno od tega, v kakšnem obsegu bi ga uporabili. V komisiji sicer odločno zavračajo možnost izključitve Grčije iz schengna.

Na 2. strani

ITALIJA - Senat Zavrjnjeni nezaupnici glede bank

RIM - V senatu je pred današnjim začetkom razprave o zakonu o istospolnih zvezah vlada včeraj prestala glasovanje o nezaupnicah, ki sta ju v zvezi z afero banke Etruria in konfliktu interesov ministrice Marie Elene Boschi predložila Gibanje 5 zvezd in desna sredina. Obe resoluciji sta bili gladko zavrjnjeni. Politično klimo razgrela izbira desnosredinskih somišljenikov Denisa Verdiniija in Flavia Tosija, da podprejo vlado.

Na 2. strani

TRST - Javni sklad Republike Slovenije za kulturne dejavnosti je prejšnji teden podelil srebrno plaketo za življenjsko delo tržaškemu zborovodji Janku Banu.

Janko Ban je unikaten primer v našem zborovskem okolju, saj se ob delu z zbori vneto posveča tudi preučevanju zamejskih skladateljev in vrednotenju njihovih opusov. V pogovoru za naš dnevnik je spregovoril o ljubezni do glasbe, dolgoletnih izkušnjah s pevci, poklicu glasbenega urednika ...

Na 12. strani

OPČINE - Občina Trst orisala projekt
Hitrostne omejitve in prijaznost do pešcev

Planet Tuš v Kopru bodo morali prodati

Na 4. strani

Več svetnikov podpira mestno občino

Na 6. strani

Nasilno obračunavanje v tržaškem zaporu

Na 6. strani

Ljubljanska Narodna galerija spet odprta

Na 12. strani

Morellijevo ulico v Gorici odprejo v torek

Na 14. strani

GORIŠKA - Vlomitci na delu v Štandrežu in Podturnu

Kradejo po cerkvah

V zadnjih časih tatovi obiskali tudi več župnišč na slovenski strani državne meje

GORICA - Na Goriškem se v zadnjih časih tatovi potikajo po cerkvah. V torek so v Štandrežu vlomili v zakristijo, medtem ko so v Podturnu zaman skušali odpreti sef za prispevke, ki stoji ob vhodu v cerkev. Več vlomov v župnišča so obravnavali tudi novogoriški policisti; neznani vlomilci so bili na delu še v župniščih v Solkanu, Kromberku in Batujah.

Župnik iz goriškega Podturna Ruggero Dipiazza razočarano ugotavlja, da ni več občutka za sveto. Po njegovih besedah sicer ne gre za prave tatove, ki pač znajo opravljati svoje »delo«, marveč za ljudi z obrobja, mogoče za odvisnike, ki iščejo nekaj denarja za svoje vsakodnevne potrebe.

Na 14. strani

ŠPORT - Nogomet in čevapčiči

Crvena zvezda v Bazovici kot doma

SOVODNJE - Deželni svet krovne manjšinske organizacije

SKGZ predlaga novo lastništvo Kulturnega doma in Stadiona 1. maj

»Družbi Dom in Alpe prispevata slovenskim organizacijam letno 800 tisoč evrov«

SOVODNJE - Slovenska kulturno-gospodarska zveza si prizadeva, da bi v razmeroma kratkem času prišlo do lastniške preosnove tržaškega Kulturnega doma in Stadiona 1. maj. Kulturni dom, ki je v lasti nepremičninske družbe Dom, brezplačno koristi Slovensko stalno gledališče, po novem pa naj bi lastniška struktura temeljila na dogovoru med SKGZ in Svetom slovenskih organizacij. Bolj zapletena - kot nam je povedal predsednik SKGZ Rudi Pavšič - je situacija Stadiona 1. maj, ki ga bodo obnovili z deželnim prispevkom. »Tudi v tem primeru je zaželeno, da bi lastniški delež pripadal SSO, kar bi gotovo nadgradilo pomen ter poslanstvo Stadiona,« je dodal Pavšič.

Imovinska in gospodarska vprašanja so bila v središču pozornosti deželne sveta SKGZ, ki se je sestel v sovođenjskem Kulturnem domu Jožefa Čučuta. Uvodni poročili sta imela predsednik Tržaške matice Marino Marsič in podpredsednik Sklada Trinko Aleš Waltritsch, ki sta posebej orisala zgodovinski izvor premoženja in sedanje stanje v nepremičninskem sektorju. »Po lastnih statutih sklada nimata pridobitnih namenov, njun izključni namen je zasledovanje ciljev družbene solidarnosti, promocije izobraževanja, kulture, umet-

Desno Kulturni dom v Trstu, ki je last družbe Dom in spodaj Stadion 1. maj (lastnik družba SIS: 49 % SZ Bor, 39 % Tržaška matica, 14 % društvo Slavko Škamperle

ARHIV

nosti in amaterskega športa. Sklada sta formalna lastnika premoženja SKGZ in nositelja interesov te krovne organizacije. Gre za lastnino, ki ima dolgo življenjsko dobo in je bila vedno izraz liberalno-laične stvarnosti, katere je SKGZ moralni in formalni dedič,« sta poudarila Marsič in Waltritsch. Premo-

ženje SKGZ sestavljajo kapitalski deleži v raznih družbah, ki se ukvarjajo z upravljanjem nepremičnin in drugimi gospodarskimi dejavnostmi. Zaradi gospodarske krize in drugih razlogov danes te dejavnosti ne prinašajo dobičkov, je bilo slišati v Sovodnjah.

Najemninske pogodbe za nepremičnine, ki so oddane kulturnim ustanovam in organizacijam zdaleč ne ustrezajo komercialni vrednosti nepremičnin. Poleg tega z nekaterimi večjimi ustanovami (posebej je bilo omenjeno SSG) so bile sklenjene pogodbe za brezplačno ko-

riščenje struktur, uvedba davkov na nepremičnine pa je dodatno obremenila lastništvo. »Če poenostavimo, lahko rečemo, da nepremičninski družbi Dom in Alpe (in posredno SKGZ) prispevata na tak način slovenskim organizacijam dodaten prispevek za delovanje, ki presega 800.000 evrov letno,« je izpostavil Pavšič. Ta prispevek je po njegovem »neviden« in zato premalo cenjen. Sistem pa tako ne more zdržati, zato so potrebni drugačni in bolj učinkoviti prijemi. Od tukaj predlogi SKGZ za prihodnost Kulturnega doma v Trstu in Stadiona 1. maj.

»Spremembe nas silijo v večjo kakovost«

SOVODNJE - Na seji deželne sveta SKGZ, ki jo je vodil predsednik Igor Kocijančič, je deželni predsednik Rudi Pavšič izpostavil pozitivni finančni položaj slovenske manjšine. To je posledica predvsem ugodnih proračunskih sprememb v Rimu. To po Pavšičevem mnenju zahteva, »da se tudi v manjšini opremimo za potrebne spremembe, ki morajo težiti k večji kakovosti ponudbe in k boljši uporabi razpoložljivih sredstev.« SKGZ je mnenja, da bi znotraj deželne posvetovalne komisije lahko nastala delovna skupina, ki bi celovito proučila stanje ter zaključke predstavila na manjšinski konferenci, ki jo predvideva deželni zaščitni zakon. Krovna organizacija bo celovito in meritorno pristopila k tej problematiki v pripravi, da se ne more odlašati s potrebnimi rešitvami. Pavšič je predlagal sestavo delovne skupine, v kateri bi sodelovali učinkoviti in nadomestni člani SKGZ v deželni posvetovalni komisiji (Luigia Negro, Jole Namor, Dorica Kreševič, Rudi Pavšič, Livio Semolič in Marino Marsič) ter predsednik deželne sveta Kocijančič.

ITALIJA - Državna jamstva po tržni ceni EU prižgala zeleno luč za odkup slabih kreditov

RIM - Italija se je po dolgotrajnih pogajanjih z EU dogovorila o ustanovitvi razvojne družbe, ki bo od bank prevzela slabe kredite. To bo bankam skupaj z ostalimi vladnimi reformami omogočilo boljše kreditiranje gospodarstva, je dejala evropska komisarka za konkurenčnost Margrethe Vestager.

Komisarka, ki se je v torek v Bruslju sestala s finančnim ministrom PierCarlom Padoanom, je pojasnila, da so sklenili dogovor o vzpostavitvi jamstvene sheme, po kateri bodo banke v Italiji deležne pomoči pri obvladovanju tveganih posojil. Načrt predvideva, da bodo lahko italijanske banke iz svojih bilanc izdvojile problematične kredite. Poleg tega bi lahko dobile državna jamstva za manj tvegane deleže teh kreditov, s čimer naj bi zasebne vlagatelje privabili k njihovega nakupu. Ta jamstva bi sicer mo-

rale kupiti po tržnih cenah, v nasprotnem primeru bi šlo za nedovoljeno državno pomoč, je poudarila evropska komisarka.

Bruseljski dogovor sicer včeraj ni navdušil borznih investitorjev in posrednikov, tako da so delniški tečaji vseh pomembnejših bank spet občutno nazadovali.

V italijanskih bankah je po izračunih za približno 200 milijard evrov slabih posojil, ki so se nakopičila v času triletna recesije. Delnice številnih bank so se tudi zaradi tega od začetka leta krepko znižale. Bančni sektor v Italiji zaposluje le še približno 300.000 uslužbencev, potem ko jih je še leta 2007 344.600. Bančno združenje ABI je pred kratkim izračunalo, da bodo morale banke do konca leta 2018 zmanjšati število delovnih mest še za 23.000.

GOSPODARSTVO V Sloveniji najvišji delež slabih posojil

LUXEMBOURG - Slovenija je imela leta 2014 s 13,3 odstotka bruto domačega proizvoda (BDP) najvišji delež slabih posojil v EU, kažejo podatki statističnega urada Eurostat. Ta delež, ki je bil leto prej še pri 2,83 odstotka, odpade predvsem na slabe terjatve v lasti Družbe za upravljanje terjatev bank. Kredit je označen za slabega, če je rok za plačilo obresti ali obrokov prekoračen za več kot 90 dni oz. če zapadla plačila vzbujajo dvom, da ne bodo izvedena v celoti. Na drugo mesto po deležu slabih posojil v BDP se je predlani uvrstila Avstrija (2,2 odstotka), sledijo Češka (1,6 odst.), Portugalska (1,4 odst.) in Irska (1,2 odst.). V vseh ostalih državah se delež slabih posojil giblje pod enim odstotkom BDP.

Po deležu državnih jamstev v BDP pa prvo mesto v EU zaseda Grčija (28 odstotkov), je še izračunal Eurostat. Sledijo Avstrija (26,5), Finska (25,8), Malta (16,8), Nemčija (16,4), Ciper (15,9), Irska (13,3), Španija (12,8) in Slovenija (12,4 odstotka).

Fiat Chrysler lani ob stabilni prodaji zvišal dobiček

MILANO - Avtomobilski velikan Fiat Chrysler Automobiles je lani povečal bruto dobiček iz poslovanja za 40 odstotkov na 5,3 milijarde evrov. Prihodki so zrasli od 96,1 milijarde na 113,2 milijarde evrov. Prodaja avtomobilov je medtem v primerjavi z letom prej ostala na enaki ravni, pri 4,6 milijona prodanih enot. Čisti dobiček pa je padel s 632 milijonov evrov na 377 milijonov evrov, predvsem na račun odpoklicev in tečajnih razlik v Latinski Ameriki. Je pa velikan prvič po več letih služil v Evropi, s čimer je dosegel zastavljeni cilj eno leto pred načrtovanim. V rezultatih za lani so upoštevani tudi tisti, ki jih je ustvaril Ferrari. Proizvajalec luksuznih športnih avtomobilov se je letos osamosvojil, njegove delnice pa so začele kotirati na borzi. Fiat Chrysler sta se združila leta 2014 in s tem postala sedma največja avtomobilska skupina na svetu. Ta ima v lasti znamke, kot so Jeep, Ram, Alfa Romeo in Maserati.

Toyota ostaja največji avtomobilski proizvajalec

TOKIO - Japonski avtomobilski proizvajalec Toyota je lani po vsem svetu prodal 10,15 milijona avtomobilov in s tem kljub 0,8-odstotnemu padcu števila prodanih vozil obdržal krono največjega na svetu. Toyota na lestvici največjih kraljuje že četrto leto zapored. Toyoti je pri dosežku nekoliko pomagal tudi škandal njenega največjega tekmeca, nemškega Volkswagna, ki je v 2015 prodal 9,93 milijona vozil. Na tretjem mestu je ameriški General Motors (GM), ki je dobil 9,8 milijona jeklenih konjičkov. Povpraševanje po toyotah se je ohladilo na Japonskem, kjer je potrošnja prizade-la šibkost gospodarstva. Prav tako je bila prodaja šibka na Tajskem in v Indoneziji, medtem ko so ugodne razmere vladale na severnoameriškem trgu. Analitiki računajo na nadaljnjo rast avtomobilskega trga v ZDA v letošnjem letu, tako da naj bi razmere za Toyoto ostale ugodne tudi vnaprej.

KULTURA

V Gorici 6.2. Dan slovenske kulture

GORICA - »... pustita nam rože po našim sadit...« je naslov letošnje osrednje proslave ob Dnevu slovenske kulture, ki bo v soboto, 6. februarja ob 20. uri v Kulturnem domu v Gorici. Glavni organizator dogodka, Inštitut za slovensko kulturo, je želel počastiti lik preminulega beneškega kulturnega delavca Alda Klodiča in zato izbral naslov ene od njegovih poezij. Kulturni program, med katerim bodo predstavili pesmi, poezije in delo Alda Klodiča, bodo oblikovali sopranistka Mojca Milič, basist Goran Ruzzier, otroški zbor Mali lujerji, pevski zbor Fajnabanda, Beneško gledališče, mali orkester in solopci Glasbene matice ter gledališka skupina špetske dvojezične šole. Scenografija je bila zaupana Luisi Tomasetig, režija pa Elisabetti Gustini.

Pokroviteljici dogodka sta krovni organizaciji Slovencev v Italiji, SKGZ in SSO, ki bosta na prireditvi, kot običajno, podelili priznanja kulturnim delavcem za posebne zasluge na kulturnem področju. Vabila za prireditev bodo na voljo od ponedeljka, 1. februarja, na sedežu KD Ivan Trinko v Čedadu, v goriškem Kulturnem domu in od torka, 2. februarja, v Tržaškem knjižnem središču.

V Kopru predstavitev Mojega Krasa

KOPER - V čitalnici Fulvia Tomizze v Kopru (Čevljarska ul. 22) bodo danes ob 18.30 predstavili knjigo Moj Kras-II mio Carso v izvirniku ter v slovenskem prevodu Marka Kravosa. Na predstavitvi bodo, poleg Kravosa, sodelovali še avtor spremnega besedila Roberto Dedenaro, založnik Piero Budinich in novinarka Neva Zajc.

Sappada vse bližja priključitvi FJK

BELLUNO - Italijanski senat je podprl priključitev občine Sappada (pokrajina Belluno) Furlaniji-Juljski krajini. Prebivalci Sappade so se za priključitev zavzeli na referendumu in to kljub nasprotovanju Dežele Veneto.

SLOVENIJA - Na turističnem sejmu Natour Alpe-Adria o varnostnih grožnjah

Turistični delavci zaskrbljeni zaradi upada gostov iz tujine

V Postojnski jami »katastrofalen« november - Iz Azije manj potujejo v Evropo, manj je tudi Rusov

LJUBLJANA - Slovenski turistični delavci se v luči varnostnih groženj, kot sta terorizem in begunska kriza, že soočajo s številnimi vprašanji obiskovalcev in organizatorjev potovanj. V dani situaciji kot bistveno ocenjujejo hitro in poenoteno komunikacijo. Slovenijo sicer predstavljajo kot varno destinacijo, zagotavljanje varnosti pa bo v prihodnje nov izziv. Slovenija je lani zabeležila rekordno turistično leto; rekorde so beležili v Ljubljani in v Postojnski jami, zadovoljni so v zdraviliščih in v kongresnem turizmu. V primeru ugodnega decembra si lahko obetamo največjo rast v turistični potrošnji v zadnjih 15 letih.

Leto 2016 pa bo po ocenah turističnih delavcev zahtevno, tudi zaradi varnostnih vprašanj. V Postojnski jami že od začetka novembra prejemajo ogromno vprašanj glede varnosti, je na okrogli mizi ob začetku turističnega sejma Natour Alpe-Adria na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani včeraj povedal predsednik uprave družbe Postojnska jama Marjan Batagelj. »V podjetju smo se hitro poenotili, da partnerjem odgovorjamo natančno in hitro,« je pojasnil. V zadnjih 24 mesecih so imeli 18 rekordnih mesecev, vendar lanski november ni bil en od njih. »Bil je katastrofalen,« je povedal Batagelj. »Turistični tokovi so se lani deloma že premaknili stran z balkanske migrantske poti,« opazuje. Obeta se do 30-odstotni upad korejskih in japonskih gostov, potem ko je Japonska že odsvetovala potovanja v Evropo, kar vpliva na obnašanje turističnih agencij. »Varnostni vidik je izredno močan. Pripravljamo se na to, da bodo pregledi ob vstopu v jama v prihodnjih letih popolnoma drugačni, bolj podobni tistim na letališču,« je še dodal Batagelj.

Podobna vprašanja dobivajo v hotelih Save Turizem, je povedala članica uprave Renata Balažič. Pogosto tako pojasnjujejo, ali so mejni prehodi odprti, koliko časa se čaka, na kateri mejni prehod naj se turisti usmerijo in podobno. S pomenjenjem, tudi z uradnimi slovenskimi inštitucijami, in hitrim odzivom so uspeli škodo na bližnjih trgih zaenkrat preprečiti. »To, kar pa nas majheno skrbi, pa so prekomorski trgi,« je pojasnila Balažičeva. Nekateri partnerji s teh trgov so se namreč že začeli izogibati turam po evropskih prestolnicah.

Varnostno vprašanje je med ključnimi tudi za kongresni turizem. »Dvorana Bataclan je lahko tudi dvorana Cankarjevega doma ali katera koli druga dvorana, kjer se zbirajo kongresni gostje,« je poudaril predsednik uprave družbe Toleranca marketing Gorazd Čad. Slovenijo organizatorji zaenkrat jemljejo pozitivno, a stvari se lahko hitro obrnejo. Tako se na primer v Ljubljani že potegujejo za štiri kongrese iz Istanbula.

V Skupnosti slovenskih naravnih zdravilišč so se v zadnjem letu že soočili z 48-odstotnim upadom nočitev ruskih gostov. Kot je poudaril direktor skupnosti zdravilišč Iztok Altbauer, kljub hitremu odzivu take padce težko nadomestiš čez noč. Rešitev vidi v »enotnem, pravočasnem in korektnem obveščanju«. »Mi bomo še naprej izpostavljali varnost kot eno od vrlin Slovenije,« je zagotovil.

Optimistični zaenkrat ostajajo na državnih ravni. »Na naših dogodkih ni nekkih vprašanj, povezanih z varnostjo Slovenije, je nek optimizem za naprej. Je pa veliko odvisno od pravilne komunikacije,« je poudarila v. d. direktorice Slovenske turistične organizacije (STO) Maja Pak. »Slovenijo komuniciramo kot zelo varno državo, kar tudi je, v vseh naših nastopih in vseh orodjih komuniciranja,« je zagotovila. STO ima usklajen načrt komuniciranja in odgovarjanja na vprašanja, na

Predstavniki občin Devin-Nabrežina in Dolina včeraj na sejmu v Ljubljani

Skupna predstavitev Devina-Nabrežine in Doline

LJUBLJANA - Na Gospodarskem razstavišču svojo turistično ponudbo na mednarodnem sejmu Natour Alpe-Adria do nedelje predstavljata tudi Občini Devin-Nabrežina in Dolina in to zraven turističnih pobud Krasa in Brkinov. Kot nam je povedal devinsko-nabrežinski občinski odbornik Andrej Cunja so turistične znamenitosti obeh občin doživele veliko zanimanje obiskovalcev ljubljanskega sejma, začeni z Glinščico in Devinskimi stenami. Marsikdo se je posebej zanimal za seslanski turistično-navtični objekt Portopiccino, ki je v Ljubljani in v Sloveniji sicer še kar dobro poznan.

»Še večje zanimanje bi gotovo doživeli, če bi se z nami na sejmu predstavljal tudi Trst,« izpostavlja Cunja. Organizatorjem bodo predlagali, da razmislijo o sodelovanju Trsta na tej pomembni turistični prireditvi. spletni strani objavljajo ažurirane informacije v zvezi z begunskim tokom. »Vsa takoj dobi relevantno informacijo. Mislim, da na ta način smo uspeli izničiti marsikateri negativen vpliv,« je dodala Pakova. Dvovmova v varnost Slovenije nedavno na turistični borzi v Madridu pri ljudeh ni zaznala niti direktorica Turizma Ljubljana Petra Stušek. Uradna raven pa se sicer zaveda problematike, a je ne izpostavljajo do te mere, da bi se turizem

nehal vrteti, je pojasnila. Vlada igra v komuniciranju zelo pomembno vlogo, se je strinjala v. d. generalne direktorice direktorata za turizem in internacionalizacijo na gospodarskem ministrstvu Eva Štravs Podlogar. Po njenem bo bistveno, da vsi akterji v slovenskem turizmu ostanejo kakovostni, profesionalni in povezani. Na tak način bi lahko tudi hitro reagirali v primeru neugodnih dogodkov.

Na enem od najpomembnejših slovenskih turističnih trgov, v Avstriji, so prvi znaki za letošnje leto zelo pozitivni, je pojasnil vodja predstavništva STO v tej državi Jan Ciglencek. Če se situacija z begunsko krizo ne bo zaostila, nas najverjetneje čaka dobro leto. »Avstriji zagotovo so zaskrbljeni, tudi gospodarske težave imajo. Predvsem pa trenutno vsi, tudi organizatorji potovanj, čakajo. Šele marca bomo lahko rekli, kako bodo stvari stekle,« je povedal. (sta)

SLOVENIJA - Dogovor z upniki za reprogramiranje dolgov družbe Tuš Koprski trgovski-zabavni center Planet Tuš naj bi prodali do leta 2018

LJUBLJANA - Skupina Tuš je s finančnimi upniki dogovorila za reprogram finančnih obveznosti do leta 2020. Podpis sporazuma omogoča uravnotežen nadaljnji razvoj skupine in nadaljnji poslovni razvoj Tuševskega trgovskega dela. Podpis dolgoročnega sporazuma vključuje odplačilo obresti, zmerno odplačevanje glavnice in dodatno zmanjševanje zadolženosti skozi dezinvestiranje. Sporazum omogoča povečane naložbe v širjenje maloprodajne mreže in obnovo dosegljivih objektov, predvidena pa so tudi vlaganja v razvoj tehnologije, ki bo izboljšala nakupovalno izkušnjo v trgovinah Tuš in tako vplivala na zastavljeno pozitivno rast poslovanja.

O novem, že tretjem reprogramu v postopku preventivnega prestrukturiranja skupine Tuš, ki naj bi imela okoli 380 milijonov evrov posojil, so se sicer v minulih dneh že razpisali nekateri mediji. Banke upnice naj bi posodabljanje trgovin zagotovile s podporo nekaterim naložbam družbe, med njimi naj bi bila najpomembnejša obnova celjskega kompleksa Planet Tuš.

Najpomembnejša zaveza naj bi bila povezana s prodajo premoženja, in sicer naj bi morali v Tušu do leta 2018 med drugim prodati koprski trgovsko-zabavni center Pla-

Koprski center Planet Tuš naj bi prodali do leta 2018

FOTODAMJ@N

net Tuš. Od te prodaje, ki so jo že zahtevali zahtevali v podjetju Heta Asset Resolution, naj bi bilo odvisno tudi nadaljevanje veljavnosti reprograma do konca leta 2020.

Do takrat naj bi Tuš odprodal za 100

milijonov evrov premoženja in iz poslovanja poplačal še dodatnih 30 milijonov evrov. V leto 2021 naj bi vstopil z 250 milijoni evrov dolga do bank. Reprogram naj bi zahteval tudi odprodajo vseh nepremičnin in dejav-

Policija pridržala 25-letnega osumljenca za nedeljsko streljanje na hitri cesti pri Kopru

KOPER - Policisti so v ponedeljek zvečer pridržali 25-letnega osumljenca za nedeljsko streljanje na hitri cesti pri Kopru, v torek pa so v Hrpeljah opravili še hišno preiskavo, poročajo Primorske novice. 25-letnik naj bi streljal na 35-letnega znanca, ker naj bi mu ta razbil avto. Zgodba naj bi imela dolgo brado. Osumljeni Hrpeljec naj bi pred časom posodil športni avto 35-letnemu Goričanu, ta pa naj bi vozilo v prometni nesreči razbil. Ker naj bi vozil pijan, naj mu zavarovalnica ne bi hotela izplačati škode. Hrpeljec naj bi tako ostal brez avta, zato naj bi začel Goričana terjati za poplačilo škode, navaja časnik.

Moška naj bi se v nedeljo zvečer sprla na območju Markovca in nato sedla vsak v svoje vozilo. 25-letnik naj bi Goričana na hitri cesti dohitel in ga poskušal z avtom blokirati, a mu ni uspelo. Nato naj bi Hrpeljec potegnil pištolo in večkrat ustrelil proti drugemu avtomobilu in ga menda tudi zadel. V vozilu 35-letnika naj bi bila tudi sopotnica. Po podatkih Primorskih novic kriminalisti pri pregledu južnega roba hitre ceste v ponedeljek niso našli tulcev nabojev. Goričan naj sicer ne bi natančno vedel, kje se je vse skupaj dogajalo. Je pa bil 35-letnik po dogodku precej prestrašen, saj je z avtom prek Italije bežal vse do Nove Gorice, kjer je dogodek prijavil policiji.

Hrpeljca so sicer pred skoraj 10 leti že obravnavali za podobno kaznivo dejanje. Takrat je na bencinski črpalki na Kozini pristopil do policista in mu na glavo prislonil pištolo. Ukazal mu je, naj si odpre in odvrže pas s pištolo ter se uleže na tla. Policist je odvrnil pas, namesto da bi se ulegel, pa je z roko odbil pištolo. Tedaj 15-letni Hrpeljec je ustrelil, kroglja je policista oplazila po glavi. Sodišče je mladeniču tedaj izreklo ukrep oddaje v prevzgojni zavod za največ tri leta, še piše časnik. Na koprski policijski upravi poročanja časnika niso želeli komentirati, saj je preiskava še v teku.

Tržaška

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
faks 040 7786339
trst@primorski.eu

Primorski
dnevnik

SV. SOBOTA - V Rižarni osrednja spominska svečanost

Dan spomina: »Napak ne smemo ponavljati«

Ob dnevu spomina na žrtve holokavstva so tudi v Trstu potekale številne komemorativne slovesnosti. Zgodaj zjutraj se je na pobudo tržaške sekcije združenja nekdanjih deportirancev ANED začel tihi pohod deportirancev, ki je vodil od koronejskega zapora do železniške postaje. Med pohodniki sta bila tudi dva razreda znanstvenega liceja F. Prešeren.

Osrednji dogodek dneva spomina se je točno ob 11. uri začel v Rižarni, kjer so predstavniki oblasti, združenj borcev, deportirancev, partizanov in drugih organizacij najprej položili vence. Osrednja govornika sta bila tržaški župan Roberto Cosolini in podžupan Repentabra Casimiro Cibi. Oba sta poudarila, da nikakor ne smemo omalovaževati zgodovinskih resnic, in opozorila, da so ljudje po vsem svetu, vključno s tistimi, ki bežijo pred vojnam in preganjanjem, še vedno žrtve diskriminacije in nasilja. Tudi s pomočjo sodobnih družbenih omrežij, po katerih se sovražni govor širi anonimno in brez cenzure.

Holokavst kot vrhunec genocida med drugo svetovno vojno ni iztrebil samo Judov, temveč tudi Rome, istospolno

Dan spomina je letos v Rižarni prvič počastil tudi koprski odbor islamske skupnosti v Sloveniji

usmerjene ljudi, Slovence in Hrvate, italijanske nasprotnike režima ter druge, je v nagovoru spomnil tržaški župan Cosolini in poudaril, da nas spomin na žrtve zavezuje k prizadevanju za to, da se vojne grozote ne bi ponovile. »Izkušnje nas morajo učiti, da napak, ki smo jih storili v preteklosti, ne ponavljamo,« je povedal župan. Rižarna ima po njegovem mnenju simbolično vlogo tudi zato, ker je zanikala najpomembnejšo značilnost Trsta in njegovih prebivalcev – sposobnost laičnega, sodobnega in odprtega pogleda na svet, ki se je razvijal skozi stoletja. »Naša dolžnost je, da iz preteklosti naredimo sredstvo za oblikovanje sposobnosti kritične presoje pri prihodnjih generacijah. To je pravi protistrup za razna sovraštva in strah pred drugačnim,« je govor sklenil Cosolini.

Žrtev, ki so med vojno trpele v nacističnih in fašističnih taboriščih, se je spomnil tudi podžupan Občine Repentabor Casimiro Cibi. »Dan spomina obhajamo zato, da ga ne bi pozabili. Ta spo-

min moramo prenašati predvsem na mlade,« je v nagovoru povedal podžupan Cibi, ki je tudi poudaril, da se je treba upreti reinterpretiranju in zanikanju zgodovine. Opozoril je tudi na aktualne dogodke, zaradi katerih so ogrožene temeljne vrednote Evropske unije. Po oceni repentabskega podžupana spominjanje in besede »nikoli več« ne smejo izzveneti v prazno.

V nadaljevanju so krajevne verske skupnosti s svojimi predstavniki opravile bogoslužja in molitve v več evropskih jezikih. Brez molitve, a s svojo navzočnostjo, je dan spomina v Rižarni letos prvič počastil koprski odbor islamske skupnosti v Republiki Sloveniji. Imam v

Kopru Nevres Mustafić nam je zaupal, da so se spominske svečanosti udeležili z namenom, da bi vsem udeležencem prenesli sporočilo miru, sožitja in medsebojnega spoštovanja.

Na to, zakaj ne smemo izgubiti zgodovinskega spomina in dopustiti, da bi spomin zameglile drugačne zgodbe, ki poskušajo zmanjšati pomen upora evropskih narodov, pa sta ob robu svečanosti opozorila človeka, ki sta preživela gorje koncentracijskih taborišč. Riccardo Goruppi in Osvaldo Francesconi sta vse mlade generacije pozvala, naj ne sovražijo, saj je prav sovraštvo nekoč bilo krivo, da so se mladeniči spremenili v morilce.

Sanela Čoralić

Slovesno polaganje venca, prapor z imeni koncentracijskih taborišč ter govornika Casimiro Cibi in Roberto Cosolini

FOTODAMJ@N

TRST - Včeraj popoldne na prefekturi ob dnevu spomina

Medalje deportirancem

Priznanja 13 občanom, ki so okusili grozote nacističnih taborišč oz. njihovim svojcem

Skupinska slika po podelitvi priznanj na tržaški prefekturi

FOTODAMJ@N

Ob včerajšnjem dnevu spomina na holokavst so tudi letos na tržaški prefekturi v popoldanskih urah podelili spominske medalje občanom, ki so doživeli dramo deportacije v nacistična taborišča oz. svojcem pokojnih deportirancev. Ob prisotnosti najvišjih krajevnih

civilnih in vojaških oblasti so nadalje prejeli Luciana Vavala v spomin na pokojnega moža Ernesta Arbanasa, Bruno Carli, Maria Cernjava, Carlo Cibic, Fulvia Padoan v spomin na pokojnega moža Stelia Comparinija, Palmira Crevatin, Marilisa Dori v spomin na pokoj-

nega očeta Nerea Dorija, Benedetta Dazzara v spomin na pokojnega deda Albina Dornika, Mario Giacomelli, Maria Komel, Magda Kuret v spomin na pokojnega očeta Milana Kureta, Giovanna Leghissa v spomin na pokojnega moža Bernarda Milanija in Marisa Zoratto.

SV. ANA - Venec

Poklon žrtvam

Polaganje venca pri Sv. Ani FOTODAMJ@N

Člani Odbora za spomenik padlim v NOB iz Škednja, od Sv. Ane in s Kolonkovca so počastili padle v nacističnih taboriščih s polaganjem venca k spomeniku. Dan, ko so leta 1945 vojaki Rdeče armade v Auschwitzu osvobodili zadnje preživle internirance, je bil razglašen za mednarodni dan spomina na preganjanje in uničenje Židov ter na vojaške in politične deportirance.

POLITIKA

Aljoša Gasperlin

aljos.gasperlin@primorski.eu

Matteo ne živi v Evropi

Evropski poslanec in vodja Severne lige Matteo Salvini je v torku na italijansko-slovenski meji odkril, da meja ni. Salvini, ki res ne slovi zaradi svoje pogoste prisotnosti v evropskem parlamentu in se je nasprotno vselej ograjeval od politike Evropske unije in evra, je na tržaškem shodu razložil, da je dokazal, da gre lahko vsakdo čez mejo. A res?

Zadevi sta verjetno dve: ali ligaški prvak ne ve, da je pretok blaga in ljudi v Evropi svoboden, kar sodi med temelje EU, ali pa se je dosledno držal načela, da je treba obvarovati državo pred tujcem, in je potem razočarano in ogorčeno tožil, da niso upoštevali njegovega mnenja. Za to je odgovoren italijanski notranji minister Angelino Alfano oz. »minister za uvažanje priseljencev«, je dejal Salvini in zatrdil, da Evrope ni oziroma je ni več. Potrebne so torej nepropustne meje. Zadevo je popestril s skokom čez mejo do bližnje črpalke. Po eni strani je hotel dokazati, da Rim krade Italijanom iz žepov, po drugi pa, da Slovenija izvaža neloyalno konkurenco. Po njegovem je noro izgubljati denar Italijanov za čezmejno gorivo, casinoje in prostitutke.

Sicer je Salvini med tržaškimi obiskom postregel še z nekaterimi cvetkami, ki po njegovem izračunu očitno prinašajo glasove. Na shodu v mestnem središču je med drugim povedal, da prihaja iz Slovenije skozi Trst v Italijo malo vsega, tudi teroristi. Kontrole na meji je treba krepko poostri, Trst je treba »očistiti« in ga vrniti Tržčanom, ilegalne migrante izgnati.

Te in še druge izjave so kajpak izzvale številne reakcije. Evropska poslanka Demokratske stranke Isabella De Monte je ocenila, da namerava Salvini pustiti novim rodovom šibko in revno Evropo, ki jo je strah vsega. Tako nazadnjaške politike ne smemo dopustiti, je poudarila poslanka De Monte. Evropa ni »mrtva«, toda poslanci, ki evropskega parlamenta ne obiskujejo, čeprav so bili vanj izvoljeni, ji gotovo ne pomagajo. Salvini bi moral vsekakor pazljivo izbirati besede, ko govori o tukajšnji meji, kajti rane iz preteklosti še niso zacepljene. Ravno taki ljudje jih skušajo spet odpirati, je med drugim opozorila pokrajinska koordinatorka Svobode, ekologije in levice Sabrina Morena. Kdor živi ob meji in se spominja bližnje in daljne preteklosti, zre naprej in zavrača nove meje in torej nova ločevanja, je poudarila Morenova. Najhujše pa je dejstvo, da Evropa lahko pade na humanitarnem izpitu, ki ga predstavlja kriza migrantov.

Priseljenci so ena izmed glavnih tarč Salvinijeve Severne lige, ki je (zaenkrat) zaupala kandidaturi za tržaškega župana Pierpaolu Robertiju. Ta je v spremstvu vodje poslanske skupine SL Massimiliana Fedrige že obiskal tržaški silos in opozoril na to, da se vanj zatekajo migranti. Salvini se je na to spomnil in vnovič zažugal z zloglasnimi bagri, ki so po njegovem mnenju najlažja rešitev za take »probleme«. Sicer v Trstu ni težav, izrednega stanja pa sploh ne, so poudarili v Italijanskem konzorciju za solidarnost. Nasprotno, Salviniju so sporočili, da je vprašanje migrantov epohalna sprememba za prostor, v katerem živimo. To potrebuje pravilne recepte, ne pa gradnje zidov ali odprave schengna, kar ne bi koristilo nikomur.

TRST - Pogovor s Sandijem Paulino o zakonskem osnutku Cirinnà

O posvojitvi otrok v istospolnih razmerjih

Danes bo italijanski senat prvič obravnaval zakonski predlog, poimenovan po senatorki Demokratske stranke Monici Cirinnà. Predlog predvideva uvedbo registrirane partnerske skupnosti, ki bi homoseksualnim parom prinesla enake ekonomsko-socialne pravice, kot jih imajo heteroseksualni zakonci. Homoseksualci v registriranih partnerstvih bi prevzeli priimke partnerjev in posvojili njihove biološke otroke, če ti ne bi imeli drugega priznanega starša. Javno mnenje kaže, da veliko Italijanov podpira civilno partnerstvo. Zatakne pa se pri posvojitvah partnerjevega otroka.

V osnutku zakona Cirinnà se omenja besedna zveza "stepchild adoption", kot da ne bi obstajal ustrezen italijanski prevod. O tem, kaj pravzaprav pomeni ta posvojitev, smo vprašali predstavnika za odnose z javnostjo združenja Arcigay Arcobaleno Trst-Gorica Sandija Paulino, ki potrjuje tezo, da ko gre za otroka, pose-

bno vlogo odigrajo čustva, do katerih imajo sicer vsi pravico, a bi bilo dobro, če bi bila ta razumsko podprta. Sogovornik pravi, da ta angleška skovanka pomeni posvojitev partnerjevega biološkega otroka. V primeru, da bi ta zakonski predlog sprejeli, bi posvojitev prišla v poštev le takrat, ko otrok nima očeta ali ta zanj ne skrbi in se mu je pripravljen odreči. Kot še pravi Paulina, bi za posvojitve obstajala cela vrsta omejitev, ki že a priori preprečujejo ogroženost tradicionalne družine. Zanimivo je tudi, tako Paulina, da se v primeru posvojitve partnerjevega otroka sorodstvena vez ne prenaša na sorodnike. To pomeni, da otrok s posvojitvijo dobi le očeta ali mater in nobenih stricev, tet, sestričen, bratrancev ...

Na vprašanje, koliko istospolnih partnerskih skupnosti na Tržaškem ali Goriškem bi se dejansko poslužilo posvojitve otrok, Paulina odgovarja, da je točno število težko določiti, domneva pa, da

Sandi Paulina

FOTODAMJ@N

bi se posvojitev poslužilo med 20 in 30 partnerskih skupnosti, na Tržaškem približno sedem. »Ampak število ni pomembno in tudi argument, češ da gre za otroka, ne zapolnjuje pravne vrzeli,«

opozarja Paulina in dodaja, da se družinske oblike spreminjajo in da v teh novih razmerah heteroseksualna nuklearna družina ne more biti edina sprejemljiva realnost. Sogovornik pojasnjuje tudi, da bi bila "stepchild adoption" aktualna zlasti v ženskih partnerskih skupnostih, v katerih so ženske do otroka prišle denimo s pomočjo umetne oploditve. »Seveda ne v Italiji, ampak v tujini, kjer je oploditev lezbičnih parov zakonsko urejena,« dodaja Paulina.

In kakšna so pričakovanja članov združenja Arcigay? »Mi bomo izredno veselji, če bo ta zakonski predlog sprejet. Čeprav ta predlog ne rešuje naše neenake obravnave v družbi, je vseeno bolje, kot nič,« je prepričan Sandi Paulina, ki se mu sklenitev zakonske zveze ali enakopravna posvojitev otrok zdita za italijanske homoseksualne pare še precej oddaljena realnost.

Sanela Čoralič

TRST - Izvoljeni svetniki DS Odprto pismo za mestno občino

Predlog senatorja Demokratske stranke Francesca Russa o ustanovitvi mestne občine je prejel podporo mnogih izvoljenih predstavnikov DS in drugih občanskih list ter članov pokrajinskega tajništva DS. Ti so objavili odprto pismo in poudarili, da je to priložnost za rast ozemlja. Podpisniki so najavili, da bodo zahtevali razpravo v občinskem svetu po občinskih volitvah z namenom ustanovitve mestne občine v roku enega leta. Pismo so podpisali tržaški občinski svetniki DS Marco Toncelli (vodja svetniške skupine), Anna Mozzi, Tiziana Cimolino, Loredana Lepore, Fabio Petrossi in Sebastiano Truglio, Patrick Karlsen (Občani za Trst), Cesare Cetin (Trst zdaj) in Mario Reali (Trst zdaj), miljski občinski odbornik in svetnik Stefano Deolle in Riccardo Bensi, pokrajinski svetniki Maria Monteleone, Salvatore Dore in Luca Salvati ter rajonski svetniki Bruna Tam, Mario Zecchini, Luigi Braini, Luca Bressan, Damijan Coiretti, Roberto Degrassi, Andrea Dessardo, Lorenzo Giachin, Cristiano Magnelli, Stefano Penco in Daniele Villa ter člana tajništva DS Salvatore Dore in Alessandro Tronchin.

FRANCESCO RUSSO

TRST - Spor med zaporniki iz Romunije in severne Afrike

Hud pretep v zaporu

Zapornik s poškodovano vranico - Po navedbah sindikata paznikov so leteli najrazličnejši predmeti

Udarci, leteči predmeti in ena oseba v bolnišnici s poškodovano vranico: to je rezultat hudega pretepa, do katerega je prišlo v torku popoldne v koronejskem zaporu.

Pretep je izbruhnil okoli 15. ure v drugem nadstropju zavora v odseku, kjer vlada odprti režim in kjer je zaprtih štirideset oseb. Tam je nastal spor, v katerega je bilo vpletenih dvanajst zapornikov iz Romunije in severne Afrike, ki so se po pisanju sindikata zaporniških policistov Sappe najprej stegli, nato pa se začeli obmetavati z najrazličnejšimi predmeti, kot so npr. pručke, ročajji metel, kavni lončki, manjše plinske jeklenke idr. Metanje predmetov se je zaključilo z nastopom varnostnikov, ki so se poslužili hidranta in nato zapornike takoj zaprli v njihove celice. Žal je pretep terjal tudi hujšo poškodbo pri enem zaporniku, ki so ga zvečer morali prepeljati v bolnišnico, kjer so ugotovili poškodbo vranice in ga takoj operirali.

Kot že rečeno, je javnost o dogodku obvestil sindikat zaporniške policije Sappe, ki ob priznanju policistom za uspešno prekinitev pretepa opozarja na kritičnosti tržaškega zavora in italijanskega zaporniškega sistema nasploh. Koronejski zapor lahko sprejme 139 ležišč, vendar je v njem trenutno zaprtih 195 oseb, od katerih 19 žensk in 110 tujih drža-

vljanov. Glede tega se je oglasil sam vsedržavni tajnik sindikata Sappe Donato Capece, ki meni, da je treba varnost zagotoviti z zaposlovanjem večjega števila policistov, ki jih v zaporih primanjkuje, dalje s financiranjem delovanja sistemov, ki preprečujejo pobege, pa tudi z izgonom tujih zapornikov, ki bi morali zaporno kazen odslužiti v svojih državah. Po- leg tega bi morali zapornike zaposliti s kako dejavnostjo, da bi tako paznike razbremenili.

DEVIN - Občani za zaliv kritični do Občine Devin-Nabrežina

»Boje kot zidovi na morju«

Kamen razhajanj in spora je še naprej pravilnik za zaščito Devinskih sten - Na zatožni klopi nove boje

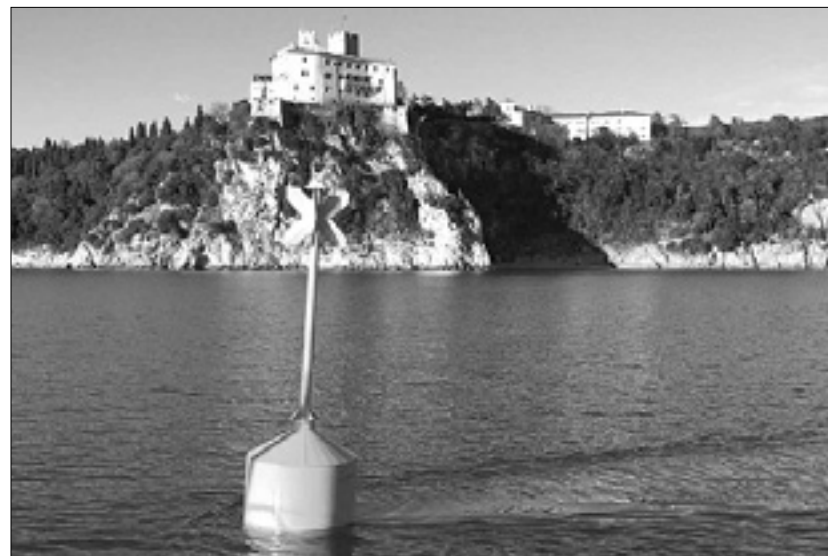
Novi pravilnik naravnega rezervata Devinskih sten je še naprej predmet ostrih sporov in polemik. Združenje Občani za zaliv, ki se je od vsega začetka zoperstavilo pravilniku (odobrila ga je Dežela na predlog Občine Devin-Nabrežina) motijo sedaj boje, ki so jih pred kratkim namestili na morju pred stenami in devinskim gradom. Boje opredeljujejo del morja, kjer sta prepovedana plovba in ribolov.

Občani za zaliv, ki uživajo podporo devinskih junakov, ne razumejo zakaj se je občinski upravi tako mudilo s tem pravilnikom. »Za vsem tem se morda skriva bojazen, da bi brez pravilnika Občina izgubila finančni prispevek za naravni rezervat,« piše v stališču Občanov za zaliv. V njem sta kot »krivca« poimensko imenovana ob-

činski odbornik Andrej Cunja in svetnik Maurizio Rozza, s katerima je omenjeno združenje v preteklosti že večkrat glasno polemiziralo.

Občane za zaliv tokrat, kot rečeno, motijo nove boje, začeni z njihovo barvo, da ne govorimo o njihovem namenu. »Boje so neke vrste ograje ali zidovi na morju,« piše v sporočilu devinskega združenja.

Dogajanja okrog Devinskih sten so po prepričanju Občanov za zaliv odraz podobnih dogajanj v občinski stvarnosti. »Vse pomembnejše odločitve se sprejemajo brez demokratičnega soočenja z občani in večkrat mimo njih. Zato je skrajni čas, da lokalne uprave prisluhnejo ljudem ter upoštevajo njihovo voljo,« piše še v sporočilu.

OPČINE - Predstavili projekt ureditve območja s hitrostno omejitvijo 30 km/h

Novo krožišče, več ovir, pločnikov in stez za pešce

O projektu govorila župan Cosolini in odbornica Marchigianijeva - Model za ureditev drugih območij

Predstavitev projekta v dvorani ZKB (na sliki FotoDamj@n levo) in posnetek začetka Doberdobske ulice, kjer bi morali urediti eno od vstopnih točk na območje s hitrostno omejitvijo (iz računalniške predstavitve)

Precejšeni del Opčin, točneje novejši del naselja, bo v prihodnje spremenjen v območje, kjer bo omejitve hitrosti vozil znašala 30 km/h, z ureditvijo novih pločnikov in pešpoti pa bo postalo prijazno za pešce in kolesarje. Vse to v okviru pilotnega projekta Opčine Trst, ki se je pred časom znašel med zmagovalci izbora deželne uprave Furlanije Julijske krajine in katerega študijo o izvedljivosti sta v torek zvečer v dvorani Zadrugne kraške banke na Opčinah krajanom predstavila tržaški župan Roberto Cosolini ter odbornica za urbanistiko in promet Elena Marchigianijeva ob prisotnosti odbornikov Edija Krausa in Roberta Treuja, predsednika vzhodnokraškega rajonskega sveta Marka Milkoviča in nekaterih rajonskih svetnikov in občinskih funkcionarjev.

Kot je po krajšem Cosolinijevem uvodu dejala Marchigianijeva, je študija o izvedljivosti del širše strategije občinske uprave oz. njenega prometnega načrta za zagotovitev varnosti pešcev. Občinskim upraviteljem se je zdelo primerno izbrati Opčine, ki po njihovem mnenju predstavljajo primeren kontekst za oblikovanje tovrstnih rešitev, saj se je ravno na območju, kjer nameravajo uvesti omejitve, v preteklosti zgodilo že precej nesreč, že pred štirimi leti pa je to območje zadeval projekt Pedibus za zagotovitev varnosti na cesti.

Omejitve nameravajo uvesti na območju, ki ga razmejujejo Narodna in Proseška ulica, ulici Papaveri in Fioridali ter pokrajinska cesta št. 35 (bivša državna cesta 202 oz. Trbiška cesta). Tu živi 3454 prebivalcev, tu se nahajajo med drugim sedež krajeve upravne enote in zdravstveni dom, rekreacijsko središče, italijanski vrtec in osnovna šola, tri cerkve, tri parkirišča, pokopališče, športno igrišče ter nekateri trgovski in gostinski obrati. Na tem območju nameravajo hitrost omejiti na več načinov: tako v bližini Trga San Tommaso na Mandriji nameravajo urediti krožišče, namesto t.i. »ležečih policajev« bo vstopne in druge občutljive točke, kjer se bodo ulice križale s pešpotmi oz. bodo uredili prehode za pešce, označevala drugačna barva cestišča, dalje nameravajo ulice na nekaterih točkah zožiti s postavitvijo ovir, ki bodo voznike prisilile, da upočasnijo vožnjo, skoraj celotno Ul. Carsia kot tudi nekatere druge ulice tega območja bodo opremili z novimi pločniki, ki bodo med drugim tudi omogočali odvodnjavanje. Poleg tega nameravajo urediti večje število stez in prehodov za pešce. Za ureditev celotnega območja bi potrebovali okoli dvajset mesecev: šest mesecev bi porabili za srečanja in oblikovanje izvedbenega načrta, druge štiri mesece za

razpis za zakup del, ostalih deset mesecev pa za dela in preizkus. Za preureditev območja je predvidenih 400.000 evrov, od katerih je polovico dala na razpolago Dežela, polovico pa Občina.

Iz razprave je izhajalo, da načrt ni naletel na večje nasprotovanje, čeprav je bilo slišati pomisleke npr. nad ureditvijo pločnikov v ulicah, ki so že itak ozke, medtem ko bi v zameno lahko postavili količke, ki so tudi bolj poceni. Prav tako je bil iznešen predlog, da bi bila celotna Doberdobska ulica enosmerna, medtem ko občinski načrt predvideva ohranitev dvosmerne ulice, da bi prisilili voznike k upočasnitvi vož-

nje pa bi lahko postavili utripajoče luči. Nekateri so tudi opozorili na nevarnost točke, kjer se Ul. Papaveri poveže z bivšo cesto 202 (le-ta pa ni v pristojnosti Občine, ampak Pokrajine) in kjer je bilo že več nesreč, tudi s smrtnim izidom, zato bi bilo dobro, da bi tam uredili razdelilno ograjo.

Na dan so prišle tudi druge kritičnosti, ki se ne nahajajo na območju, kjer bodo veljale prometne omejitve, od slabega stanja Ul. Ferrovia (župan Cosolini je glede tega dejal, da je v teku postopek za njeno ureditev) in nevarnega križišča med Dunajsko cesto in Bazoviško ulico (tam se predlaga odpravo nekaterih parkirnih mest

pred semenarno za izboljšanje vidljivosti) do območij osnovnih šol na Škavenci (tam bi morali obnoviti že zbledel prehod za pešce in parkirno mesto za invalide) in nižjih srednjih šol v Bazoviški ulici, kjer bi morali poskrbeti za varen prehod učencev.

Predstavniki občinske uprave so pripombe in predloge vzeli na znanje, obenem pa dejali, da ima v tem trenutku prioriteto načrt za ureditev hitrostnih omejitev in pešpoti na prej omenjenem območju Opčin. Ker pa gre za pilotni projekt, bo slednji služil tudi kot model reševanja odprtih vprašanj na drugih območjih.

Ivan Žerjal

TRST - Občinska komisija za transparentnost o podjetju Dussmann

V kuhinjah otroških jasli in vrtcev varčujejo na koži osebja

Občinski komisiji predseduje Paolo Rovis

ARHIV

Podjetje Dussmann Service iz Milana si je jeseni na podlagi razpisa priborilo koncesijo za pripravljanje obrokov v tržaških občinskih otroških jaslih in vrtcih, pa tudi v nekaterih državnih vrtcih. Gre za 20 milijonov vreden posel. Z delom naj bi milansko podjetje začelo 6. februarja, ko naj bi prevzelo štafetno palico (in delovno silo) od dosedanjega koncesionarja, podjetja CIR Food iz Emilije-Romagne. A zdaj je ta datum iz dveh razlogov pod vprašajem. Prvič, ker je CIR Food kot drugouvrščeno podjetje na občinskem razpisu vložilo priziv: deželno upravno sodišče FJK ga je zavrnilo, zdaj pa je na potezi še državni svet. Drugič, ker se je podjetje Dussmann Service s svojim poslovnim načrtom, ki temelji na omejevanju stroškov na koži zaposlenih, znašlo v središču polemik.

Včeraj je o zadevi razpravljala tržaška občinska komisija za transparentnost, ki ji predseduje Paolo Rovis. Navzoči so bili občinska odbornica za šolstvo Antonella Grim, direktor pristojnega občinskega urada Fabio Lorenzut, nekaj prizadetih uslužbenk ter zastopniki vseh sindikatov, ki so na bojni nogi. Ponudba podjetja Dussmann je bila za občinsko blagajno najbolj ugodna, saj predpostavlja nižje stroške in

višjo kakovost storitev s poudarkom na lokalni zdravi prehrani: »Občina je doslej za vsak obrok plačevala po 5,05 evra, v razpisu je izklicna cena znašala 5,20 evra za obrok, podjetje Dussmann pa si je prvo mesto priborilo s ceno 4,77 evra za obrok,« pravi Rovis. V zadnjih dneh pa je postalo jasno, v katerem grmu tiči zajec: podjetje hoče korenito zmanjšati stroške za osebje, in sicer za 380.000 evrov letno. Vsi vpleteni delavci (teh je 170) naj bi delali precej manj ur in seveda tudi manj zaslužili. Po Rovisovih besedah naj bi se plače kuharic in ostalega osebja v povprečju zmanjšale za 20 odstotkov, v nekaterih primerih pa celo za 40 odstotkov. »Govorimo o ljudeh, ki že tako prejemajo po 600 do 800 evrov mesečno. S takim ukrepom bi marsikoga pahnili na rob vrščine,« je Rovis povzel stališča sindikatov. Dussmann je prevzel celotno osebje, ki je doslej delalo za podjetje CIR Food, vendar hoče znižati stroške. Za

dotatno slabo kri pa je poskrbel z napovedjo, da bo kljub omejevanju stroškov vključil v tržaški sistem še 20 do 30 svojih zaposlenih. »Na dlani je, da bi to priložilo še dodatnega olja na ogenj, saj bi bili odnosi med zaposlenimi že od samega začetka napeti,« je dejal Rovis.

Med razpravo je bilo slišati, da je občinski razpis resda zahteval ohranitev delovnih mest, menda pa ni jasno omenjal ohranitve delovnih pogojev oz. enake višine plač. Odbornica Antonella Grim, ki se je skupaj z županom Cosolinijem pred dnevi že sestala s predstavniki milanskega podjetja, je obljubila, da se bo v prihodnje spet srečala z vodstvom in zahtevala jasna zagotovila glede osebja. Medtem pa je priziv podjetja CIR Food na državni svet vse skupaj še dodatno zapletel, tako da ni izključeno, da bodo predajo poslov, predvideno za 6. februarja, v prihodnjih dneh odložili. (af)

Jutri sindikalni shod pred tovarno testenin Zara

Panožni sindikat Flai-Cgil bo priredil jutri od 8. do 11. ure shod pred tovarno testenin Zara v miljski industrijski coni. Pobuda bo v okviru demonstracij, ki jih prireja sindikat na državni ravni. Zaposleni v tem sektorju se borijo za obnovo državne delovne pogodbe in zavračajo predloge, ki jih je doslej posredovala delodajalska organizacija Federalimentare. Med zahtevami sindikata so raztegnitev pogodbe na vse zaposlene v produktivni verigi, etična certifikacija za podjetja, upoštevanje varnostnih predpisov. Sindikat ne nazadnje zavrača predlog zveze Federalimentare po povečanju plače za samo 7 evrov.

Italijanska politika in evropsko vprašanje

Združenje Dialoghi europei v sodelovanju z Novinarskim krožkom vabi jutri ob 17.30 v dvorano Alessi (Korzo Italia 13) na srečanje o italijanski politiki in evropskih dilemah. Gost bo Paolo Palamiti, univerzitetni profesor, ki poučuje evropsko ekonomsko politiko in mednarodno ekonomijo na milanski univerzi Bocconi.

Upravna enota v Ul. Teatro romano zaprta

Jutri bo občinska upravna enota v Ulici Teatro romano 7/B zaprta zaradi nujnih vzdrževalnih del. Od 8.30 do 12.15 bosta redno odprti upravni enoti v Ul. Locchi 23 in na Opčinah (v Doberdobski ulici 20/3).

TRST - Zdravstvo PVB Solution: nihče ne bo odpuščen

Zaposleni v začasnem združenju podjetij, ki imajo v zakupu nekatera dela za vzdrževanje ogrevanja in električnih napeljav v tržaških bolnišnicah, bodo ohranili službo in ne bo torej nihče ostal na cesti, zdravstvene storitve pa bodo ravno tako ostale neokrnjene.

To je zagotovila deželna odbornica za zdravstvo Sandra Telesca, ki je včeraj sprejela vodstvo panožnega sindikata Fiom-Cgil. Predstavniki sindikata so po srečanju izrazili zadoščenje, saj je odbornica med drugim povedala, da bodo že najavljene odpuste preklicali.

Podjetje PVB Solution, ki ima v zakupu nekatera dela skupaj z družba Siram in Elettromeccanica Galli Italo, je bila pred nedavnim namreč napovedala odpust nekaterih uslužbencev »brez možnosti, da bi to osebje preusmerili kam drugam«. To se ne bo zgodilo, je zagotovila odbornica Telesca, ki se je odzvala na zahtevo sindikata Fiom, ki je bil zahteval takojšnje ukrepe bolnišniško-univerzitetnega podjetja in deželne vlade. Fiom je namreč pred časom prejel od podjetja Pvb obvestilo, da se je začel postopek za krčenje osebja, ki je zadolženo za vzdrževanje električnih napeljav in ogrevalnih naprav. Pogodba za dela v zakupu, ki so jo sklenili leta 2007, se bo namreč zaključila 31. maja letos.

PADRIČE - Koncerta v Domu za starejše občane Ieralla

S petjem pričarali božično ozračje

Goste doma obiskala pevski zbor Skala-Slovan iz Gropade in s Padrič ter Dekliška vokalna skupina Primorsko iz Mačkolj

V Domu za starejše občane Livia Ieralla na Padričah smo srečni, ker pogosto kak naš dan napolni košček kulture ali zabave. V navado je prišlo, da 6. januarja pride k nam na obisk slovenski pevski zbor Skala-Slovan. Pevci in pevke prihajajo iz Gropade in s Padrič. Vodi jih znani maestro Jari Jarc, na električni klavir pa spremlja Paolo De Cristini.

Tudi letos so nas obiskali s polnim košem božičnih pesmi v raznih jezikih. Za začetek so nas povabili k poslušanju stare znane pesmi v latinščini Venite adoremus in takoj zapeli še v slovenščini in italijanščini. Sledil je venec različnih pesmi v slovenskem, italijanskem in angleškem jeziku. Seveda se je po stari navadi koncert zaključil z izredno občuteno, v več jezikih zapeto priljubljeno pesmijo Sveta noč.

Kakor se spodobi, so bili na vrsti tudi pozdravi, zahvale, voščila ... V imenu vodstva doma je govoril ravnatelj Matteo Sabini v italijanščini, a je dodal tudi nekaj stavkov v lepi slovenščini. Nato je predal besedo gostji doma, ki se je zahvalila in voščila v slovenščini. Najdaljši poseg je imel Paolo De Cristini v imenu zbora.

V torek, 19. januarja, pa nas je veselo presenetila Dekliška vokalna skupina Primorsko iz Mačkolj (*na sliki*). Pod vodstvom Aleksandre Pertot nam je s svojimi sveže mladimi glasovi večglasno odzvrgolela kopico božičnih pesmi. Aleksandra Pertot je zelo znana pevovodkinja, saj uspešno vodi več zborov. Po pozdravi gospoda ravnatelja in gostje doma v slovenščini, je Pertotova vsako pesem napovedala in razložila v obeh jezikih. Božične pesmi so bile izraz različnih narodov. Črnsko pesem (spiritual) so dekleta poživila še s plesom in ploskanjem. Dekleta so zaključila svoj nastop z božično pesmijo Sveta noč, kateri smo se pridružili tudi gostje doma.

Obkrat smo preživeli lep popoldan in si takih koncertov še želimo. Iskrena hvala zboru Skala-Slovan in Dekliški vokalni skupini Primorsko iz Mačkolj, da so svojimi lepimi glasovi popestrili naš vsakdan.

Gostja Doma Ieralla
Nada Martelanc

TRST - Jutri v NŠK Jezik, naš fetiš

Po uspešni krstni predstavitvi v Gorici bosta Slovenski raziskovalni inštitut (SLORI) in Slovenski izobraževalni konzorcij (Slov.I.K.) predstavila znanstveno monografijo *Jezik: sistem, sredstvo in simbol. Identiteta in ideologija med Slovenci v Italiji tudi v Trstu*. Knjiga, ki jo je pripravila raziskovalka, jezikoslovka, prevajalka in publicistka Matejka Grgič, se sega na področja epistemologije jezikoslovnih ved, antropološke lingvistike in semiotike ter prinaša poglobljeno analizo diskurzov o jeziku, ki jih oblikujejo govorci slovenskega jezika v Italiji. Na osnovi obdelave zbrane empiričnega gradiva uvaja avtorica hipotezo, da prihaja med govorci slovenskega jezika v Italiji do »fetišizacije« jezika. Slovenski jezik, ki ima močno simbolično funkcijo, naj bi postajal torej že fetiš skupnosti, ki se z njim identificira.

Monografijo bodo predstavili **jutri ob 18. uri** v prostorih Narodne in študijske knjižnice. O delu se bo z avtorico tokrat pogovarjala psihologinja in raziskovalka Suzana Pertot.

BARKOVLJE - Jutri Dan slovenske kulture

Leto je naokoli in napočil je čas za Prešernove proslave. Največji slovenski kulturni praznik, ki ga obhajamo 8. februarja, bo počastilo tudi Kulturno društvo Barkovlje. Bogat kulturni program bo v društvenih prostorih jutri zvečer, ko bosta v goste prišla pesnik in pisatelj Miroslav Košuta in harfistka Jasna Corrado Merlak.

Na kulturnem večeru se bosta prepletala vrhunska glasba in mojstrska beseda. Glasbenica Merlakova je pred nedavnim blestela na festivalu Giornate busoniane v Empoliju, odobravanje kritikov pa je požela tudi z nastopi v mali dvorani Operne hiše Verdi. Miroslav Košuta ne potrebuje podrobnejše predstavitve; mojster besede bo v kratkem izdal novo knjigo, o kateri bomo mogoče kaj izvedeli tudi na jutrišnjem večeru. Vabljeni torej na Dan slovenske kulture, ki se bo začel ob 20.30, in sicer v Ul. Bonafata 6. (sč)

TRST - V soboto Gwen Hughes v kavarni Rossetti

Gwen Hughes

Sobotni večer *Lady sings the blues* v kavarni Rossetti v Drevoredu XX. septembra 45 bo ob 22.30 potekal v znamenju bluesa za pravice žensk in proti nasilju. V ta namen bodo nastopile ameriška pevka Katy Maurel, Michela Grilli in Joy Jenkins, kitarista Jimmy Joe in Luigi Di Campo ter klavirista Giovanni Vianelli in Fabio Red Rosso. Večer bo obsegal dela Bonnie Raitt, Janis Joplin, Alberta Kinga, Raya Charlesa, Vana Morrisona, skupine The Allman Brothers Band in drugih.

Posvet o dostopu do kulturnih dobrin

Danes in jutri bo v dvorani Tessitori v Trstu potekal dvodnevni posvet na temo »Kulturne dobrine, informacijski sistemi in odprti podatki: prost dostop do javnih dobrin?«, ki ga prireja Deželni inštitut za kulturne dobrine Furlanije Julijske krajine. Udeležence posveta, ki se bo tako danes kot jutri začel ob 9.30, bosta nagovorila odbornik za kulturo Gianni Torrenti in predsednica deželne vlade Debora Seracchiani, zasedanja pa se bodo udeležili številni računalniški izvedenci, nadzorniki spomeniškega varstva in predstavniki ministrstva za kulturo, raziskovalci, arheologi in novinarji, med katerimi velja omeniti predsednika Višjega sveta za kulturne dobrine in bivšega rektorja Univerze v Foggii Giuliana Volpeja.

Knjiga o Starih Miljah

V kulturnem središču Gastone Millo v Miljah bodo danes ob 18. uri predstavili publikacijo Giuseppeja Cuscita o arheološkem parku v Starih Miljah.

Rideouts z novo zgoščenko

V gledališču Miela v Trstu bo drevi ob 21. uri skupina The Rideouts v sodelovanju z združenjem Trieste is Rock predstavila svojo novo zgoščenko z naslovom »Heart and Soul«, ki bo izšel prav danes. Vstop je prost.

slovensko stalno gledališče SEZONA 2015/16

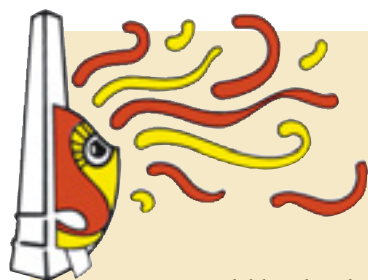
Marius von Mayenburg
PES, NOČ IN NOŽ
režiser Matjaž Farič
(slovenska praižvedba)

v petek, 29. januarja, ob 20.30
v soboto, 30. januarja, ob 19.00
v nedeljo, 31. januarja, ob 16.00

z italijanskimi nadnapisi

Zaradi omejenega števila sedežev je rezervacija obvezna!

Blagajna SSG: +39 040 2452616
(od pon. do pet. 10.00-15.00)
www.teaterssg.com

KRAŠKI PUST - Tudi v mestu se pripravljajo na razne sprevede Pri Sveti Anise je začel lov na vse, kar je okroglo

Kaj vsega je lahko okroglo oblike? Marsikdo verjetno najprej pomisli na nogometno ali pa na odbojkarsko in košarkarsko žogo oziroma na šport, s katerim se sam ukvarja. Okrogli so tudi milni mehurčki, veselje otrok in odraslih. Sem spadajo tudi snežne kepe. Nemogoče je obiti mehurčke v šampanjcu, pravcati simbol marsikaterega praznovanja in zabave. Lahko bi še naštevali, veliko bolj zanimivo pa bo, če boste to sami odkrili na 49. sprevedu Kraškega pusta na Opčinah. Podrobno dajte opazovati pustno skupino od Sv. Ane oziroma iz Valmaure.

Pravzaprav se ime njihovega voza nanaša na besedno igro v tržaškem narečju. Izbira se morda nekoliko razlikuje od običajnih tem. Alga Detela in Fulvio Koren sta Primorskemu dnevniku razkrila, da so se letos želeli lotiti nečesa drugačnega, malo bolj nevsakdanjega. Razdelili so se v manjše podskupine, vsaka izmed katerih bo uprizarjala različni prizor. Njihove obleke se bodo torej razlikovale. »Nekaj časa pred pustom se dobimo vsi skupaj in začnemo razmišljati,

Na tem svetu je marsikaj okroglo oblike, od nogometnih in drugih žog do šampanjskih mehurčkov

FOTODAMJ@N

kaj bi lahko pripravili. Vsekakor pa tako ali drugače odločajo vedno ženske,« je hudo domišljivo pripomnil sogovornik. Glavno vodilo jim je vsekakor zabava, tekmovalna plat je povsem postranskega pomena. Sa-

ma izdelava voza se jim tako zdi skoraj zabavnejša od posameznih sprevedov. Priprave predstavljajo priložnost za srečanje in klepet, poleg tega pa lahko daš duška lastni ustvarjalnosti. Povorke pa po trdih

mesečih trda na vsak način poplačajo ves vloženi trud in jim pomenijo torej posebno doživetje.

»Voz pripravljamo že približno dva meseca. Letos smo namreč želeli z deli za-

ključiti nekoliko prej. Velikokrat smo tu v bivši remizi prevoznega podjetja tudi do poznih nočnih ur. Delo si v bistvu porazdelimo tako, da vsak dan nekaj naredimo,« je povedala Alga Detela. Tež odločitvi je verjetno botrovala tudi lanske smola, ki je pustarje iz Valmaure doletela ravno na jutro openske povorke. Ko so skušali voz iz skladišča prepeljati na cesto, se je namreč traktor, na katerem je bil privezan, prevrnil in voz je zgrmel na tla. Kraškemu pustu pa se nikakor niso hoteli odpovedati in so se torej odločili, da bodo brez voza sodelovali kot skupina. Srčno in tudi z dobro mero vžreževnosti tako upajo, da se bo letos vse dobro izteklo.

Letos bodo prvič priredili pustni shod po glavnih ulicah domače mestne četrti. Poleg tega pa vabijo vse pustne navdušence, da se jim pridružijo v ponedeljek, 8. februarja, na ploščadi pred bivšo avtobusno remizo pri Sveti Ani. Vsem navzočim bodo postregli s tipičnimi pustnimi slaščicami in kuhanim vinom.

Vesna Pahor

več fotografij na
www.primorski.eu

Izkoristite
še zadnje dni
za poravnavo
naročnine 2016!

Čas imate do
31. januarja.
Ne zamudite!

Primorski dnevnik je edini časopis, ki brezplačno že zgodaj zjutraj prihaja na vaš dom. Tudi za leto 2016 ostaja naročnina nanj tako kot letos **230€**. Plačati jo je treba do **31.1.2016** in vsak izvod vas bo tako stal le **0,76 evra**.

Ob 70-letnici dnevnika vsem naročnikom poklanjamo **dragoceno darilo: zbornik "Primorski dnevnik - Okno v svet Slovencev v Italiji"**, ki prinaša bogat pregled dolgoletne dejavnosti dnevnika, ljudi, ki so ga ustvarjali in skupnosti, kateri je namenjen.

Naročnikom na tiskano izdajo Primorskega dnevnika nudimo **brezplačen dostop do spletne verzije časopisa**. Ob tem lahko brezplačno objavljajo male oglase in čestitke brez okvirja.

 Primorski
dnevnik

 Zadruga
Primorski dnevnik

informacije: Trst: 040 7786300 Gorica: 0481 356320
www.primorski.eu

odne galerije, ki ga sestavljajo tri stavbe

vi 613 umetnin

Prenovljeno glavno stopnišče v Narodnem domu (levo), na svoje mesto se je vrnila tudi Kofetarica Ivane Kobilica

NARODNA GALERIJA

rije Barbara Jaki, glede na prejšnja tretjino večje. Nova stalna zbirka velikih dvorani so tudi po prenovi merne prostoru, med njimi Povelentina Metzingerja iz 18. stoletja, kofijfski dvorec v Goričanah. Notina van Meytensa ml., ki je bila

je tudi precej novih imen. Po benjo čim bolj enakomerno pokri-nije, saj je bila prejšnja zbirka bolj Da bi zapolnili vrzeli, so si nekaj pa so pokrili z umetninami iz de-

je že od ustanovitve Društva Nartnostne dediščine. Izobraževalno letu 1963, ko je bila v galeriji za-ginja Polonca Vrhunc, sistemato pa je med letoma 1986 in 2006 Tavčar. Polstoletno tradicijo pe-STA povedala vodja izobraževa-Preininger, nadgrajujejo s sod-nami, razvijajo pa tudi prepoznastavilja škraj Gal. Na pobudo ne-evevc sta pesnica Svetlana Makustvarila domišljijki Galov svet,

ki je v galerijo pritegnil generacije otrok. Zato je bil, tako Preinigerjeva, logični korak ob prenovi, da mu poiščejo tudi resnični prostor. Preden bodo otroci vstopili v razstavne prostore, jih bodo povabili v interaktivno Galovo sobo, da bodo lahko ustvarjali in hkrati iskali skratove namige pri spoznavanju galerijskih zakladov. V Galovi sobi se bodo začele tudi že zelo dobro uveljavljene otroške sobotne delavnice. Ob prenovi so oblikovali tudi nove izobraževalne in animacijske programe za vodene ogled predšolskih otrok in šolarjev, ki predstavljajo več kot polovico vseh obiskovalcev galerije.

Število obiskovalcev galerije je do leta 2009 ves čas naraščalo, z začetkom krize je bilo opaziti rahel upad obiska, v času pre-nove Narodnega doma pa so kljub okrnjeni stalni zbirki ponovno začeli beležiti porast. Tako se je lani v primerjavi z letom 2014 ta povečal za 35 odstotkov.

Po odprtju obnovljenega Narodnega doma načrtujejo še oživitve tečajev grafičnih tehnik globokega tiska, poleg tega na novo vpeljujejo risarski tečaj. Novi bodo tudi ogledi zbirke z risanjem, ki so jih naslovlili Pogled in poteza, ter vodstva z znanimi Slovenci.

Do nedelje bo vstop v galerijo za obiskovalce prost. Soboto bodo namenili družinam, pri čemer bo poudarek na najmlajših. V nedeljo se bodo lahko obiskovalci v družbi akademskih slikark s skicirko v roki sprehodili skozi zbirko in na papir prenesli kakšnega od detajlov z razstavljenih umetnin. Ob tem bodo kustosi pripravili kratke predstavitve izbranih novosti iz stalne zbirke. (sta)

27. TFF - »Igrani« dokumentarec o Severni Koreji

Srhljiv portret

Ukrajinski režiser Vitalij Manskij snemal pod stalnim nadzorom

TRST - V pestrem naboru dokumentarnih filmov, ki so jih selektorji letošnjega, že 27. tržaškega filmskega festivala, uvrstili v program, je V lučah solnc (Pod soncem) režiserja Vitalija Manskega nedvomno vzbudil veliko zanimanje. Manskij je namreč od severnokorejskih oblasti dobil dovoljenje za enoletno snemanje v Pjongjangu, film je torej edinstvena priložnost, da pokukamo v življenje danes najbrž najbolj zaprte države na svetu.

Življenje v Severni Koreji se nam razstira skozi zgodbo osemletne Zin-me, ki se pripravlja na vstop med mlade pionirje Korejske zveze otrok. Na prvi pogled spremljamo vsakdan čisto navadne tričlanske družine. Po začetnih kadrih se pojavijo prvi režiserjevi zapisani komentar, s katerim izvemo, da je snemanje filma pravzaprav potekalo po scenariju, ki so mu ga izročile severnokorejske oblasti. Snemalna ekipa je imela stalno spremstvo, nikoli niso bili sami s protagonisti filma, tudi niso smeli snemati prizorov, ki niso bili predvideni v scenariju. Vsak večer so ekipi ves posneti material zaplenili. Manskijev dokumentarec je torej odraz tega, kar je Severna Koreja o sebi želela pokazati.

V pogovoru, ki je sledil filmu, je režiser razkril, da so mu za protagonistko dali možnost izbire med petimi deklicami. Izbral je Zin-me, ker mu je povedala, da je njen oče novinar, mama pa dela v menzi neke tovarne. Upal je, da bo zaradi tega izvedel kaj več o severnokorejski druž-

bi. Kajpak se je motil: Zin-mejina starša sta za potrebe dokumentarca »postala« inženir v tekstilni tovarni in delavka v tovarni sojinega mleka. Manskij je sicer – skrivaj, seveda – pustil prižgano kamero tudi medtem, ko so spremljevalci mali Zin-me, njenima staršema in drugim nastopajočim v filmu dajali navodila. Režiser torej ni posnel dokumentarca, ki ga je imel v mislih, ko je zaprosil za dovoljenje, kljub temu pa mu je uspelo prikazati to, kar so hotele severnokorejske oblasti po vsej sili prikriti: skrajno tog, do človeka neprijazen režimski sistem, ki zatira vsakršno individualnost, zahteva brez-pogojno vdanost in čaščenje velikih vodij. Zanimivo je tudi dejstvo, da je Severna Koreja že pred izidom do-

kumentarca izdala diplomatsko noto, s katero se je pritožila nad filmom, ki naj bi prikazoval izkrivljeno podobo tamkajšnjega življenja. Po prejetju note se je Rusija, ki je s Kitajsko edina država na svetu, ki še vzdržuje odnose s Severno Korejo, distancirala od dokumentarnega filma in zahtevala, da umaknejo vse navedbe o finančni pomoči, ki so jo filmu dodelili.

Za konec filma je Manskij prihranil edini prizor, ki mu ga je uspelo posneti brez prisotnosti spremljevalcev. Mala Zin-me namesto odgovora na enostavno vprašanje plane v jok; na predlog, naj zapoje kaj veselega, s katerim jo je režiser hotel potolažiti in razvedriti, se deklica odzove s prisego zvestobe državi in vrhovnim voditeljem. Srhljivo. (maj)

Danes na festivalu ...

... tudi dokumentarec *Aš už tave pakalbešu* (o KGB v Litvi, ob 16. uri v Tripčevih) in srbsko-nemška produkcija *Patria*, s katero beograjski režiser Oleg Novković nadaljuje načrtovano trilogijo o »izgubljeni generaciji« v nekdanji Jugoslaviji.

ERG - Nocoj prvi koncert
rmonije: privlačno
rljivo doživetje

ni dom Nova Gorica z recitalom mlade ajdovske pianistke v Zürichu, pričinja danes na Gradu Kromberk novo sezono bodo oblikovali trije koncerti, ki bodo od januarja grajskih soban na solističnih in komornih koncertih dali prodornim glasbenikom s Primorske in okolice.

ka prof. Helene Plesničar na ajdovski glasbeni šoli, lani je /isoki šoli za umetnost v Zürichu (prof. Konstantin Šer-tuje s programom za solistično diplomu. Koncertirala in ji, Hrvaški, Italiji, Slovaški, Franciji, Švici in Rusiji. Za na-Liszta, Mendelssohna, Prokofjeva in Slovenca Vilka Uk-ka dejala, je poizkušala sestaviti program, ki bi bil »priv-za poslušalce. Obenem pa sem pazila na to, da se sama in skladbami in da skladbe skupaj oblikujejo zaključeno

spredje postavil izpovedno moč človeškega glasu. Večer ranistka Elvira Hasanagič, ki je študij in uspešno operno nana pianistka, domačinka, Aleksandra Pavlovič iz Gori-tuarja, bo osvetlil dva pomembna snovalca na področju letja, to sta - v radikalni svet avantgarde zagledan - Slav-ik iz Goriških Brd, ki ga radi primerjajo z opernim sve-glasbenici, ki ju povezuje dolgoletno profesionalno so-in festivalih doma in v tujini, izvedli še samospeve Straus-

arca s kvartetom solistov orkestra Slovenske filharmonije Maja Rome, violončelista Petra Gačnik Greblo, flavist bo v znamenju posebnih kvartetov za flavto Wolfganga a, a ne prav pogosto izvajana dela, skrivajo v sebi najlep-ga genija. V njegovih komornih delih so kombinacije pi-umetnine še toliko bolj presenetljive. Veličino in virtuoznost 2013 izdala na kritiško pohvaljeni zgoščenki. Vsi koncerti kpu vstopnic najdete na www.kulturnidom-ng.si.

Metka Sulič

KOSOVELOV DOM - Danes ob 20. uri

Staro za novo

Stand up komedijo sooblikujeta Boris Kobal in Tin Vodopivec

KOSOVELOV.DOM

SEŽANA - Na oder Kosovelovega doma prihajata danes priznani igralec, komik in dramaturg Boris Kobal ter igralec Tin Vodopivec, protagonista stand up komedije Staro za novo. Komika sta se spoznala na snemanju od-daje Moja Slovenija, po Tinetovem dalj-šem prepričevanju pa je Boris le privolil, da se mu pridruži tudi v avtorski pred-stavi. Kljub temu, da je med njima 30

let razlike, drug na drugega gledata kot na konkurenco, občasno pa sta tudi prijatelj.

Komedija Staro za novo se na sproščen in duhovit način loteva večne tematike sinergije mladih in starih, (ne)sprejemanja moderne tehnologije in (ne)soočanja s hitrim tempom življenja – pa tudi aktualne teme zapuščine ene generacije drugi.

filmi@primorski.eu GREMO V KINO

Revenant

ZDA 2015

Režija: Alejandro Gonzalez Inárritu

Igrajo: Leonardo Di Caprio, Tom Hardy in Will Poulter

Ocena: ★★★★★

POGLEJ TRAILER!

V Ameriki, leta 1823, nekje na meji, ki poteka ob Misuriju, med Dakoto in Montano: kraji, ki so od nekdaj privlačevali lovce na medvede in trgovce s krznom. Najnovejši film mehiškega avtorja Alejandra G. Inárritua je prosto povzet po istoimenskem romanu Michaela Punkeja, ki pripoveduje o legendarni odisejdi enega teh mož, Hugh Glassa. Hugh je bil izkušen raziskovalec in velik poznavalec tradicije in navad Indijancev, saj se je tudi poročil z žensko plemena Pawnee. Hugh je med ekspedicijo po ameriški nedotaknjeni divjini brutalno napadel medved, nato pa so ga njegovi pajdaši lovci prepustili gotovi smrti. V neizmerni želji po preživetju se je Glass soočil z nepredstavljivo žalostjo, obenem pa tudi z občutkom prevare s strani velikega prijatelja in lovskega tovariša Johna Fitzgeralda. Hugh se je podal na 320 km dolgo odisejdo po prostranem in neukročenem Zahodu, da bi izsledil možakarja, ki ga je bil izdal. A kar se je začelo kot neutrudno iskanje maščevanja, se je spremenilo v junaško sago o vztrajnosti, povratku domov in odrešitvi.

Čeprav ostajajo pustolovski filmi marsikomu daleč, si Revenant absolutno velja ogledati. Tudi to delo režiserja, ki je v zadnjih petnajstih letih zmagal vse najpomembnejše filmske nagrade, od zlate palme v Cannesu do zlatega globusa in lani kar treh zlatih oskarjevih kipcev, je še en dokaz njegovega talenta. S svojim šestim filmom je Inárritu zapustil urbano življenje, kamor je bil postavil večji del prejšnjih zgodb, in se tokrat odločil za prostrano, tudi burno naravo ameriškega Zahoda med leti 1780-1833.

Inárritova izredna režijska roka, fotografija Emmanuela Lubezkega in glasba Ryuikija Sakamoto so ob čudovito odigrani vlogi Leonarda Di Capria omo-gočili filmu, da se bo 28. februarja potegoval za kar dvanajst oskarjevih nagrad. (Iga)

GORICA - Tatovi se vse pogosteje potikajo po cerkvah

Vlomilec v zakristiji, cerkveni sef ostal zaprt

V Štandrežu so v torek vlomili v zakristijo, v Podturnu so zaman skušali odpreti sef za prispevke, ki stoji ob vhodu cerkve.

Včeraj zjutraj so v štandreški cerkvi odkrili, da je nekdo najverjetneje v torek popoldne s silo odprl vrata zakristije in vstopil v njeno notranjost. Prebrskal je razne predale, vendar ni ničesar našel. »V zakristiji ne hranimo nobene dragocenosti in niti denarja. V preteklosti so že nekajkrat vlomili v njeno notranjost. Pred kakimi štirimi leti so z vrat odstranili spodnji od šestih lesenih kvadratov. Skozi odprtino kakih 40 x 40 centimetrov je zatem nekdo vstopil v zakristijo - očitno je šlo za otroka - in pobral vse ključke, ki smo jih nato našli raztresene po cerkvi in njeni okolici,« pravi štandreški župnik Ka-

Poskus vloma v cerkveni sef v Podturnu (zgoraj), štandreška cerkev je bila včeraj zaprta

BUMBACA, D.R.

NOVA GORICA - Po župniščih

Rafal vlomov

Tatovi obiskali Šempeter, Solkan, Kromberk in Batuje

Tudi novogoriški policisti in kriminalisti so bili v zadnjem času obveščeni o več vlomih ali poskusih vlomov v župnišča. »Kriminalistična preiskava kaznivih dejanj na škodo župnišč še vedno poteka v okviru predkazenskega postopka in ni zaključena, prav tako so bila izvedena nujna preiskovalna dejanja. Zaradi interesa preiskave o drugih podrobnostih v tem trenutku javnosti ne moremo posredovati drugih podatkov,« je za Primorski dnevnik pojasnil Dean Božnik s policijske uprave.

Da se je v zadnjem času pripetilo več vlomov v župnišča, nam je včeraj potrdil šempetrski župnik Janez Kavčič. V šempetrsko župnišče je bilo vlomljeno nekaj dni pred božičem. »Ko sem prišel domov, sem

opazil odtrgano luč in odprte predale. Tako sem poklical policijo in počakal zunaj. Odnegli niso nič,« pravi šempetrski župnik, ki ve še za nekaj primerov, ki so se v zadnjem času zgodili na Goriškem: vlomilci so bili na delu še v župniščih v Solkanu, Kromberku in Batujah, v Braniku pa so vlomili v stanovanje upokojenega župnika, ki je bil tedaj doma. Vlomilci so ga celo pokropili s solzivcem. Vlomilci v župniščih očitno iščejo gotovino in vredne predmete. Pogosto si pri tem pomagajo z detektorji kovin. »Podobno se že nekaj časa dogaja po župniščih po celi državi. Pa tudi ljudje mi pogosto povedo tudi o vlomih v stanovanja in hiše,« je še povedal župnik Janez Kavčič. (km)

V Štandrežu so leta 2011 vlomili tudi v župnišče - Župnik iz goriškega Podturna razočarano ugotavlja, da ni več občutka za sveto

rel Bolčina in se spominja, da so tati pred nekaj leti vlomili tudi v župnišče. O vlamu je poročal tudi Primorski dnevnik; do neprijetnega dogodka je prišlo 7. decembra 2011, neznanci so v župnišče vlomili med 19.07 in 19.22, ko v poslopju ni bilo nikogar. Z dvorišča so se zlikovci splezali na teraso in v notranjost vlomili skozi okno na prvem nadstropju. Nato so se podali v pritličje, kjer so odprli okna in vrata, verjetno, da bi skozi nje lahko zbežali v primeru, da bi jih kdo odkril. Skozi okno v pritličju je zatem vstopil v župnišče še en tat. To so ugotovili na podlagi stopinj, ki jih je pustil v notranjosti stavbe. Tatovi so ukradli okrog štiristo evrov, ki so jih verniki še isti popoldan prinesli v župnišče, vendar jih zatem še niso uspeli nesti na banko. Tatovi s seboj niso uspeli odnesti še nekaj pozlačenih kelihov, verjetno jim je to preprečil ravno župnikov prihod.

Štandreška cerkev je sicer podnevi vedno odprta; to je izkoristil tudi tat med torkovim vlamom v zakri-

stijo, ki je z razliko od cerkve zaprta. Med vlamom je poškodoval kljuko zakristije, ki jo bo treba zamenjati, zato so včeraj zjutraj zaprli tudi cerkev. Bolčina razlaga, da so v zadnjih časih zelo pogosto tarča tatov tudi cerkve in župnišča na Novogoriškem, o čemer pišemo v sosednjem članku.

Nepripravi so v torek obiskali tudi cerkev sv. Roka v Podturnu. Verjetno s kakim izvijačem ali drugim vlomilskim orodjem so skušali odpreti sef za prispevke, ki stoji ob vhodu v cerkev; sef so poškodovali, vendar so njegova vrata ostala zaprta. »S tatovi smo imeli opravka že prejšnji petek, ko so skušali vlomiti v župnišče. Pobrali so nam sedem ključev, vendar brez pravega smisla, tako da niso ničesar uspeli odpreti in ničesar niso ukradli,« pravi župnik iz Podturna Ruggero Dipiazza in pojasnjuje, da očitno ne gre za prave tatove, ki pač znajo opravljati svoje »delo«, marveč za ljudi z obrobja, mogoče za odvisnike, ki iščejo nekaj denarja za svoje vsakodnevne potrebe. Dipiazza pojasnjuje, da so pred leti neznanci vlomili tudi v cerkev Srca Jezusovega, pri čemer so povzročili tudi večjo gmatno škodo.

»Na žalost se moramo sprizniti s tovrstnimi primeri, ki bodo v prihodnosti verjetno še pogostejši. Pri nekaterih pač ni več občutka za sveto,« s kančkom razočaranja ugotavlja podturnski župnik. (dr)

GORICA - Državo oškodovali za 1.600.000 evrov

Z goljufijo do prispevkov za organizacijo koncertov

Finančni stražniki z goriškega pokrajinskega poveljstva so uspešno zaključili preiskavo, v okviru katere so izsledili upravitelje treh podjetij, ki so za organizacijo koncertov in glasbenih dogodkov na goljufiv način pridobili javno denarno pomoč. Finančni stražniki so jih ovadili zaradi kršitev členov kazenskega zakonika št. 316 in 640.

Trije osumljenci so med letoma 2007 in 2013 zaprosili za finančno pomoč za organizacijo koncertov in raznih glasbenih dogodkov deželo Furlanijo Julijsko krajino ter razne občine, med katerimi so nekatere v sosednjem Venetu. Skupno so pridobili okrog dva milijona evrov denarne pomoči, ki so je bili deležni v režimu »de minimus«. Pri tem so kršili evropsko in drža-

vno zakonodajo, ki predvideva, da lahko podjetja prejmejo največ 200.000 evrov javne pomoči na triletnje. Finančni stražniki so ugotovili, da so se osumljenci dokopali do javne pomoči na goljufiv način. Ustanovili so namreč tri pravne subjekte, kar jim je omogočilo, da so preslegli najvišjo stopnjo pomoči, ki je dovoljena. Finančni stražniki so med preverjanjem dokumentacije našli tudi več ponarejenih dokumentov, ki so jih osumljenci prilagali prošnjam, tako da so prejeli čim več denarja. Hkrati so prošnje vlagali v imenu več podjetij, tako da so se namerno izognili pravilom, ki veljajo za režim »de minimus«.

Goriški finančni stražniki so izračunali, da so osumljenci državno blagajno oškodovali za

Finančni stražnik

BUMBACA

1.600.000 evrov; finančni stražniki so na zadevo opozorili pristojne tožilce na računskem sodišču, ki bo poskrbelo, da bo denar vrnjen. Preiskava je vključena v niz dejavnosti, ki jih finančni stražniki vodijo na področju ugotavljanja nezakonitega pridobivanja evropskih sredstev.

GORICA - Rušenje

V torek bo občina kakor koli odprla ulico

Na pol porušeno poslopje BUMBACA

»Prizadevamo si, da bi se dogovorili za čim prejšnje nadaljevanje rušenja. Če do tega ne bo prišlo, bomo Morellijevo ulico kakor koli ponovno odprli prometu.« Tako pravi goriški župan Ettore Romoli, ki se bo v ponedeljek, 1. februarja, sestal z vodjo spomeniškega varstva Corradom Azzolinijem. Skupaj bosta iskala rešitev, ki bo omogočila nadaljevanje rušenja propadajočega poslopja v Morellijevi ulici, potem ko je bilo po volji spomeniškega varstva in proti volji občine prekinjeno.

»Pripravljeni smo na dogovarjanje, treba pa je povedati, da že obstaja urbanistični načrt, na podlagi katerega bi morali pri morebitni novogradnji upoštevati navodila spomeniškega varstva,« poudarja Romoli in napoveduje, da bi se ob takojšnji zeleni luči spomeniškega varstva rušenje zaključilo pred koncem drugega tedna. »Če bo prišlo do zavlačevanja, pa bomo že v torek, 2. februarja, odprli Morellijevo ulico, saj so mi občinski tehnik zagotovili, da za ponovno odprtje ni nikakršnih ovir,« pojasnjuje župan.

Prekinitev rušenja je sprožila številne odzive na socialnih omrežjih. Marsikateri Goričan se upravičeno sprašuje, koliko časa bo potrebnega, da bo bager nadaljeval s svojim delom, potem ko je od nekdanjega poslopja ostalo pokonci le še nekaj zidov pritličja. Najbolj nezadovoljni so seveda gostinci in trgovci iz Morellijeve ulice, ki so že za soboto, 30. januarja, načrtovali praznik za ponovno odprtje prometu. Praznovanje so seveda odložili. (dr)

TRŽIČ - Izročili jo bodo deželi

Peticija proti uplinjevalniku

»Nočemo novih virov onesnaževanja«

Ob zaključku zasedanja bodo predsedniku deželne sveta Francu Iacopu izročili peticijo proti gradnji mini-uplinjevalnika v Trziču, ki jo podpirajo tržiški odbor »No rigassificatore-Monfalcone pulita«, civilna iniciativa iz devinsko-nabrežinske občine »Cittadini per il golfo-Občani za zaliv« in tržiški krožek Gibanja 5 Zvezd. Peticijo podpira tudi deželna svetnica Gibanja 5 Zvezd Ilaria Dal Zovo.

Zagovorniki peticije poudarjajo, da je gradnja uplinjevalnika ob robu tržiške industrijske cone nesprejemljiva iz okoljskega vidika. Z uplinjevalnikom bi se zvišala stopnja onesnaženosti, ki je že itak visoka zaradi številnih industrijskih obratov. Zagovorniki peticije zato opozarjajo, da so industrijski obrati na Trziškem zahtevali že dovolj življenj in da bi gradnja uplinjevalnika kakorkoli predstavljala neupravičeno porabo javnega denarja.

GORICA - Dijakom in politikom o holokavstu

Spomin, solze in ... tišina

Nekdanji deportiranec Mario Bernardini s sinom na odru Kulturnega doma (desno), dvorano so včeraj napolnili zlasti višješolski dijaki (levo)

BUMBACA

RONKE - Taborišča Odpeljali so jih 168, 75 se jih ni vrnilo

Mario Candotto

»Mario Bernardini je bil star osemnajst let, ko je v Piacenzi stopil v vojaško službo. Po manj kot tednu dni so ga aretirali in odpeljali v Nemčijo, nato pa v Rusijo. V taborišču so ga pretepali, srečen pa je, ker se je vrnil domov in ...« Tišina. Bila je tišina, ki je bolj zgovorna kot vsaka beseda. Ganjenost je včeraj prekinila pripoved sina Maria Bernardinija, ki je govoril v mikrofon, ob njem je stal njegov oče. Pred njima so v dvorani goriškega Kulturnega doma poleg predstavnikov oblasti sedeli 17-letniki in 18-letniki iz višješolskega zavoda Cossar-Da Vinci. Dijaki so napolnili dvorano, kjer je pokrajinsko tajništvo sindikata UIL v sodelovanju z zavodom IRASE in združenjem Prijateljev Izraela ter pod pokroviteljstvom občine in pokrajine organiziralo ob dnevu spomina posvet na temo žensk v holokavstu.

Ob tej priložnosti je goriška prefektinja Isabella Alberti vročila Mariu Bernardiniju in Vittorini Piccoli Rodaro, hčeri interniranca Gaetana Piccolija, medaljo za zasluge. Bernardini je na oder stopil s sinom, ki je spregovoril namesto očeta, a je kmalu v solzah onemel.

Nato so besede tekle kot po tekočem traku, saj so tako politični predstavniki kot dijaki in profesorji delili z občinstvom svoja sporočila in razmišljanja. »Dijakom in profesorjem svetujem, naj obiščejo koncentracijska taborišča. Ogledujemo si lahko posnetke ali prebiramo knjige, toda tragedijo holokavsta dojamemo le, če si kraje množičnih zločinov ogledamo na lastne oči. Sama sem s svojo družino obiskala taborišče v Auschwitzu, izkušnja me je pretresla,« je povedala prefektinja.

Posveta se je udeležilo več krajevnih upraviteljev in političnih predstavnikov. Med temi je bila deželna odbornica za šolstvo Loredana Panariti, ki je tudi nagovorila prisotne. »V zgodovini je sicer težko vleči vzporednice, spomin na preteklost pa lahko v današnjem negotovem obdobju še kako koristi. Evropa je nastala kot kraj sožitja ravno po tragičnih dogodkih druge svetovne vojne, ki so jih zaznamovali sovraštvo, rasizem in diskriminacija. Tedanje zlo pa se danes znova pojavlja, ko mnogi postavljajo evropske ideale pod vprašaj. Iz preteklih dogodkov se moramo učiti, kako nastajajo sovraštvo, rasizem in strah, na osnovi tega poduka pa moramo graditi lepšo sedanost in prihodnost. Hannah Arendt je opozorila, da zlo ne nastane zgolj iz obupa, temveč tudi zaradi pomanjkanja korenin in spomina,« je dejala Loredana Panariti.

Nekaj misli je izrazil občinski odbornik Stefano Ceretta, pokrajinska odbornica Ilaria Cecot pa je svoj nagovor osredotočila na zablode današnjega časa: »V Evropi gradijo nove zidove. Dijake bi rada spomnila, da prosilci za azil, ki jih srečujemo po ulicah, niso naši sovražniki. Prav tako moramo sprejeti homoseksualce, osebe s posebnimi potrebami in vse tiste, ki jih imamo za različne. Vedno spoštujmo človeško dostojanstvo!« (av)

GORICA - Ob včerajšnjem dnevu spomina

Ravnodušnost je zlo

»Poleg pravičnih so bili tudi tisti, ki so izdali svoje sodržavljane, izolirali so jih in osamili, prispevali k njihovi deportaciji«

»Poleg pravičnih so bili tudi tisti, ki so izdali svoje sodržavljane, izolirali so jih in osamili, prispevali k njihovi deportaciji. Spomnimo, da so bili rasni zakoni proglašeni tudi v fašistični Italiji.« Jasne besede, ki jih ne slišimo ravno na vsaki komemoraciji ob dnevu spomina, je včeraj v Gorici izrekla Flavia Iacchini v imenu pokrajinske sekcije združenja bivših deportirancev ANED.

Svečanost je potekala pri spomeniku deportiranim in žrtvam koncentracijskih taborišč na trgu pred železniško postajo. Mestne oblasti so zastopali podpredsednica pokrajine Mara Černic, prefektinja Isabella Alberti in župan Ettore Romoli, udeležencev pa je bilo letos več kot običajno; med njimi so izstopali člani združenj VZPI-ANPI, ANED in Prijatelji Izraela ter deželna odbornica Loredana Panariti.

»Zaradi preteklih tragedij nismo postali boljši, tragične izkušnje niso preprečile, da sta rasizem in nestrpnost prisotna med

Flavia Iacchini (levo) in udeleženci včerajšnje komemoracije (zgoraj)

BUMBACA

nami tudi danes. Spomin moramo zato negovati, vse dokler se ne bomo od njega kaj naučili,« je še poudarila Flavia Iacchini. Lorenzo Drascek iz združenja Prijateljev Izraela je povedal, da Judje obeležujejo dan spomina v aprilu, »medtem ko je današnji dan spomina in opomina namenjen nam. Spomniti pa se moramo prav vseh deportirancev, poleg judovskih tudi političnih deportirancev ter vseh tistih, ki so bili deportirani in umorjeni, ker so jih imeli za drugačne.«

Župan je izpostavil t.i. tlakovce spomina, ki so jih vgradili v nekatere goriške ulice in oživljajo spomin na someščane: »Kakor da bi še hodili med nami.« Dodal je, da je »rasizem zlo človeštva, ki pa ga nismo še izkoreninili.« »Odganjati moramo indifrentnost! Ko smo priča nepravčnosti, moramo odreagirati, jo skušati popraviti, ne smemo dovoliti, da nam strah odvzame glas,« je bil poziv Mare Černic: »Ravnodušnost je zlo današnjega časa.«

Obnovili spomenik pred železniško postajo v Gorici

Spomenik pred železniško postajo v Gorici so počistili in restavrirali, predvsem so nadomestili manjkajoče črke v napisu, ki opozarja, da je posvečen deportiranim in žrtvam v koncentracijskih taboriščih. Med lagerji je imenovana tudi Rižarna pri Sv. Soboti v Trstu. Izredni vzdrževalni poseg na poškodovanem spomeniku je finančno omogočilo vsedržavno združenje bivših deportirancev ANED, ki ima sedež v Milanu, pravočasno za vče-

rjniji dan spomina pa so delo opravili prostovoljci iz krajevnih sekcij omenjenega združenja Olaf Fanin, Ada Bait, Eva Lenardon, Fabrizio Furlan in Piero Musettig s pomočjo Maria Candotta, nekdanjega deportiranca in predsednika pokrajinske sekcije ANED v Ronkah. Priznanje jim gre, ker tudi s takšnimi konkretnimi dejanji preprečujejo, da bi z zanemarjanjem spomenikov zbledel spomin na zlo koncentracijskih taborišč.

V Ronkah se bodo deportirancev spomnili v soboto, 30. januarja, ob 11. uri pred spomenikom na krajevnem pokopališču. Iz ronške občine so med drugo svetovno vojno v koncentracijska taborišča deportirali 158 domačinov, med katerimi se jih 75 ni vrnilo domov. Še živeli so le še pet nekdanjih deportirancev, to so Giusto Croci, Olimpia Gellini, Mario Sverco, Rodolfo Franzini in Mario Candotto. Pred dvema tednoma je umrl Giacomo Tardivo, ki je preživel Dachau. Septembra 1943 se je udeležil bojev na Goriški fronti, tudi zatem je sodeloval z osvobodilnim gibanjem, zaradi česar so ga aretirali in odpeljali v Nemčijo.

Med redkimi preživeli deportiranci, ki so se udeležili lanske svečanosti ob 70-letnici osvoboditve taborišča Dachau, je tudi Mario Candotto. Na svečanost, na kateri je udeležence nagovorila nemška kanclerka Angela Merkel, se je Candotto odpravil v taboriščni obleki, ki jo je nosil leta 1945, ko je imel devetnajst let. V Dachauu je bil tudi Candottov oče, medtem ko so bile njegova mama in dve sestri zaprte v Auschwitzu. Candotto se je rodil v Porpettu 2. junija 1926. Vključen je bil v partizansko brigado Bruno Montina, skupaj s celo njegovo družino so ga aretirali 24. maja 1944. Iz Ronk so takrat odpeljali 75 domačinov. Njega, sestri, mater in očeta so prišli iskat po navodilu krajevnih fašistov; njihov dom so preiskali in našli bratovo partizansko čepico.

»Potovali smo na vagonih, ki so bili odprti, vendar ni nihče zbežal. Ko smo se ustavili na videmski železniški postaji, sva se z očetom skušala približati vagonom z ženskami. Videl sem svojo mamo, ki mi je rekla: "Ubogi otrok moj, nikoli več te ne bom videla." Res je bilo tako. Mojo mamo so ubili med tako imenovanim pohodom smrti; medtem ko je hodila skupaj z drugimi ženskami iz Ronk, jo je nemški vojak ustrelil v tilnik,« se spominja Candotto, ki je v Dachauu ostal štirideset dni. Ker je bil strgar, so ga zatem poslali v tovarno BMW. »Imel sem srečo, saj v tovarni nisem trpel mraza, predvsem sem ostal človek. V taborišču je veliko veliko slabše; lakota je bila največje trpljenje. Nemci so vselej kričali, brez pravega razloga so te pretepli. O nas so govorili kot o kosih-Stick.« Mario Candotto je bil v Dachauu Stick 69610, njegov oče Domenico 69613, v Auschwitzu sestra Ida 81729, sestra Fede 81726, mati Maria Turolo pa 81731. Iz Dachaua so Maria odpeljali v Francijo, v taborišča v Alzaciji-Loreni. »Med potjo so se našli Francozi, ki so se nas usmili in nam ponudili cigareto ali sadje. Meni je nekdo ponudil češnje,« boleče spomine obuja Mario Candotto. Njegova mati in oče sta oba umrla v Nemčiji, v partizanih pa sta izgubila življenje dva njegova brata.

TRŽIČ - Spomeniško varstvo prižgalo zeleno luč za obnovo

Hišice so rešene

Enaindvajset lesenih ribiških hišic iz Marine Nove pri Tržiču - tako imenovani *casoni* - je rešenih; njihovi lastniki se bodo pri njihovem obnavljanju morali držati nekaterih navodil spomeniškega varstva, saj bodo lahko uporabljali le les in slamo, vendar jim objektov ne bo treba rušiti. Leta 2007 so se lastniki hišic angažirali za njihov vpis v zemljiško knjigo, vendar se je spomeniško varstvo temu uprlo in zahtevalo porušenje objektov, ki so bili zgrajeni brez potrebnih dovoljenj. Lastniki so vložili priziv na deželno upravno sodišče, ki je ugodilo njihovim zahtevam, zatem je zeleno luč prižgalo še spomeniško varstvo, ki je svojemu sklepu priložilo vrsto priporočil. Lastniki bodo morali pri obnavljanju hišic uporabljati le les in slamo, barve objektov ne bodo smele biti preveč vpadljive.

Prva prizadevanja za rešitev hišic segajo v leto 1986, medtem ko so pred devetimi leti lastniki vložili na tržički občini prošnjo za vpis v zemljiško knjigo. Ko so pridobili pozitivno mnenje na občini, so pripravili celovit načrt za ovrednotenje območja, vendar se je zatem celotna zadeva zakomplicirala zaradi raznih birokratskih vzolov, ki so jih pridno reševali več mesecev. Ko so bili prepričani, da je težav konec, se je 23. maja 2014 oglasilo spomeniško varstvo in prepovedalo katerokoli obnovo hišic. Lastniki so takoj zatem vlo-

Značilne hišice v Marini Novi

BONAVENTURA

žili priziv na deželno upravno sodišče, ki jim je lani priznalo pravico do obnove svojih hišic.

Na deželnem upravnem sodišču so razsodili, da hišic v Marini Novi ne gre primerjati s tradicionalnimi *casoni* v gradeški in maranski laguni. Hišice v Marini Novi so namreč zgrajene ob go-

sto naseljenem in z industrijskimi objekti posejanem območju. Prepoved obnove je bila zato preklicana, ministrstvo je bilo obsojeno na poravnavo sodnih stroškov, spomeniško varstvo pa je izdalo pozitivno mnenje. Lastniki se končno lahko posvetijo obnovi svojih ribiških hišic.

TRŽIČ - Začel se je 132. Tržiški pust

Plesi in jedilniki

Z jutrišnjim dnevom bo v trafikah naprodaj satirična revija *La cantada*

Z včerajšnjo predstavitevjo satirične revije *La cantada* se je uradno začel 132. Tržiški pust. Program pustnih prireditev je predstavila predsednica združenja Pro Loco Brunella Papa in napovedala, da bo *La cantada* v trafikah naprodaj od jutri.

V soboto, 30. januarja, med 10. in 16. uro bo v nakupovalnem središču v Ulici Pocar mogoče dobiti priložnostni poštni žig, ob 17. uri bodo odprli razstavo likovnih del, ki so nastala v okviru natečaja za najlepšo pustno razglednico. V četrtek, 4. februarja, se bodo v mestnem središču zbrali učenci iz tržičkih šol, med 15. in 18. uro bo na Trgu Republike poskrbljeno za glasbo in animacijo za najmlajše, igrala bo skupina Vecia Trieste. Med 16. in 19. uro bo v Europalace hotelu otroški pustni ples *La cavalcina dei putei* (vstopnina znaša pet evrov, rezervacije zbirajo na tel. 0481-411525); ob 19.30 bo v ristopubu Minimax pustna večerja s tipičnimi jedmi iz Laškega, za glasbeno popestritev bosta poskrbela Livio in Francesco. V nedeljo, 7. februarja, med 10.30 in 13.30 bo Trg Republike priorišče televizijske oddaje *Campanile del-*

Lanski sprevod

BONAVENTURA

Na pustni torek bo pred množičnim sprevodom po mestnih ulicah notar Toio Gratariol prebral Anzoletovo oporoko

la domenica, ki jo bodo predvajali na televizijskem programu Telefriuli. V ponedeljek, 8. februarja, ob 22. uri bo pustni ples *Cavalcina* v lokalu Tiffany v Pierisu, informacije so na voljo na tel. 338-447380. Vrhunec tržičkega pusta bo v torek, 9. februarja. Ob 9. uri se bo gospod Anzoletto odpravil na obhod mesta s svojo nevesto, opoldne pa bo na Trgu Republike notar Toio Gratariol prebral Anzoletovo oporoko. Ob 14. uri se bo začel tradicionalni pustni sprevod, na katerem pričakujejo dvanajst skupin in dvanajst vozov. Ob 20.30 se bodo od pusta poslovili s plesom v Europalace hotelu (rezervacije zbira Pro Loco). Na pepelnico, v sredo, 10. februarja, ob 13. uri bo še kosilo v ristopubu Minimax, ki ga prireja združenje Incontri bisiachi.

Od jutri do 14. februarja bodo razne gostilne in restavracije v Laškem ponujale poseben jedilnik v okviru pobude *Magnemo fora de casa*; več informacij je objavljenih na strani www.monfalcone.info.

Po požaru bodo obnovili zaščitno ograjo in cestišče

Danes dopoldne se bo začela obnova odseka avtoceste A34 med Sovodnjami in Faro, kjer se je v torek okrog 17.30 tovornjak s slovensko registrsko tablico prevrnil na bok in zatem zgorel. Tovornjak je bil natorjen z lepilnim trakom in bakrom, njegov šofer se je k sreči le lažje poškodoval. Avtocesta je bila v smeri Gorice zaprta do polnoči, saj so imeli gasilci kar nekaj dela, da so odpeljali tovornjak in očistili cestišče. Včeraj dopoldne so tehniki podjetja Autovie venete preverili, kolikšna je škoda na avtocesti. Ugotovili so, da je treba zamenjati nekaj deset metrov obcestne ograje; ker je tudi cestišče zelo poškodovano, ga bodo morali ponovno asfaltirati, zatem bodo morali poskrbeti še za novo talno signalizacijo. Počasni pas avtoceste bo predvidoma zaprt do popoldanskih ur.

Goreči tovornjak

MAREGA

NOVA GORICA - Očitki nadzornikov in odgovori občinske uprave

Nadzorni odbor opozoril na slabo planiranje občinskega proračuna

Novogoriški mestni svetniki so se na zadnji seji seznanili s poročili nadzornega odbora o opravljenem nadzoru zaključnega računa mestne občine za leto 2014, o opravljenem nadzoru nad pridobivanjem proračunskih sredstev v letu 2015 in o nadzoru porabe proračunskih sredstev v zvezi z dodeljevanjem finančne pomoči v kmetijstvu. Predsednik odbora Miloš Pavlica je opozoril na več pomanjkljivosti.

»Kot v večini občin v Sloveniji se ugotavlja relativno slabo planiranje pri izpolnjevanju proračuna, posledica tega pa so pogosti rebalansi proračuna. Nekateri rebalansi, ki so sprejeti čisto na koncu leta, še vedno zelo odstopajo od dejanske realizacije na koncu, kar je presenetljivo, saj v zadnjih mesecih novih obveznosti ni več mogoče sprejemati in bi zadnji rebalans pravzaprav moral biti podoben zaključnemu računu, a ni.« je za medije povedal Pavlica. »Zaskrbljujoča je tudi situacija na področju prihodkov, po naši oceni in primerjavi z ostalimi občinami po Sloveniji je bistveno premalo kapitalskih prihodkov v mestni občini Nova Gorica. Verjetno se v preteklosti

o tem ni bilo treba niti posebej angažirati, ker so bili drugi prihodki, npr. iz igralništva tisti, ki so zagotavljali normalno delo občine, v zadnjem času pa se to ne dogaja. Zaradi tega je likvidnost občine slabša, v lanskem letu so bili to resni problemi v prvem polletju,« je povedal in opozoril tudi na problem nadzora nad podeljevanjem posameznih sredstev, posebno subvencij, ki so nepovratna sredstva: »V kmetijstvu smo ugotovili, da je bilo v zadnjih šestih letih zelo malo nadzorov na terenu - za kaj se sredstva porabljajo. Nekatera sredstva se porabljajo nenamensko.« Pavlica je na temo gospodarjenja z občinskim premoženjem občini tudi predlagal, naj premoženje, ki ga ne potrebuje, proda.

»Občinska uprava se te pomanjkljivosti zaveda. V zadnjih dveh letih smo aktivno pristopili k popisu premoženja in k evidentiranju lastništva občine,« odgovarja Vesna Mikuš, direktorica občinske uprave, in dodaja, da bo letos v ta namen ustanovljena delovna skupina, ki bo zemljišča in objekte v občinski lasti postopoma pregledala in ugotavljala, ali imajo ustrezna uporabna

Mestna hiša v Novi Gorici

FOTOKM.

dovoljenja oz. lastništvo. Glede očitane pomanjkljivega nadzora pri dodeljevanju kmetijskih subvencij pa odgovarja, da so že pred nadzornim odborom ugotavljali, da je treba nadzor okrepiti. Mikuževa odgovarja tudi na očitke glede planiranja občinskih sredstev: »Proračun je statična zadeva, kjer se načrtujejo prihodki in letnem obsegu, di-

namika pa ni stvar proračuna, ampak je stvar spremljanja realizacije med letom. Pri svojem delu vemo, kateri prihodki imajo dinamiko utečeno, v naprej predvideno, za ostale prihodke pa moramo prilagajati dinamiko odhodkov prihodkom. To v časih, ko je bilo denarja na razpolago, ni bilo potrebno, danes pa je to naš vsakdan.« (km)

Odpirajo zavod Cossar

V Gorici bodo v soboto, 30. januarja, ob 11. uri ponovno odprli poslopje višješolskega zavoda Cossar-Da Vinci, v obnovo katerega je pokrajinska uprava vložila 469.500 evrov. Odprtja se bodo udeležili predsednik pokrajine Enrico Gherghetta, pokrajinska odbornica Donatella Gironcoli in evropska poslanka Isabella Demonte.

Podaljšali Dugovo razstavo

Zaradi velikega zanimanja so podaljšali do 7. februarja razstavo likovnih del goriskega slikarja in grafika Franca Duga v Pokrajinskih muzejih v palači Attems Petzenstein v Gorici.

Ferrarijeva predsednica

Serenella Ferrari je bila soglasno izvoljena za predsednico združenja Amici dell'arte felice, ki so ga ustanovili oktobra lanskega leta. Združenje deluje v kavarni HiC ob pevskem mostu v Gorici; prvi predsednik je bil pokojni upravitelj kavarne Roberto Figel.

Po drzni tatvini zbežal

Nič hudega sluteča ženska, ki se je v Ajdovščini po opravljenih nakupih v enem od nakupovalnih centrov usedla v svoj avtomobil, je v trenutku ostala brez torbice, denarja in dokumentov. Ženska je nakupe najprej odložila na zadnje sedeže avtomobila, nato pa je sedla za volan in pri tem torbico odložila na sovoznikov sedež. V tistem trenutku je neznanec odprl vrata, pograbil s sedeža torbico in zbežal. Ženska je stekla za njim v smeri glavne Tovarniške ceste, a zaman. Novogoriška policija išče očitvidce. (km)

Nova poštna aplikacija

Podjetje Poste italiane je razvilo novo aplikacijo za mobilne telefone, računalnike in tablične računalnike, ki je namenjena imetnikom računa Bancoposta. Z novo aplikacijo se je mogoče naročiti za obisk poštne urade v Parinjevi ulici v Tržiču. Z aplikacijo je mogoče tudi slediti pismom, plačevati račune in položnice, pošiljati telegrame, sporočajo iz poštne podjetja.

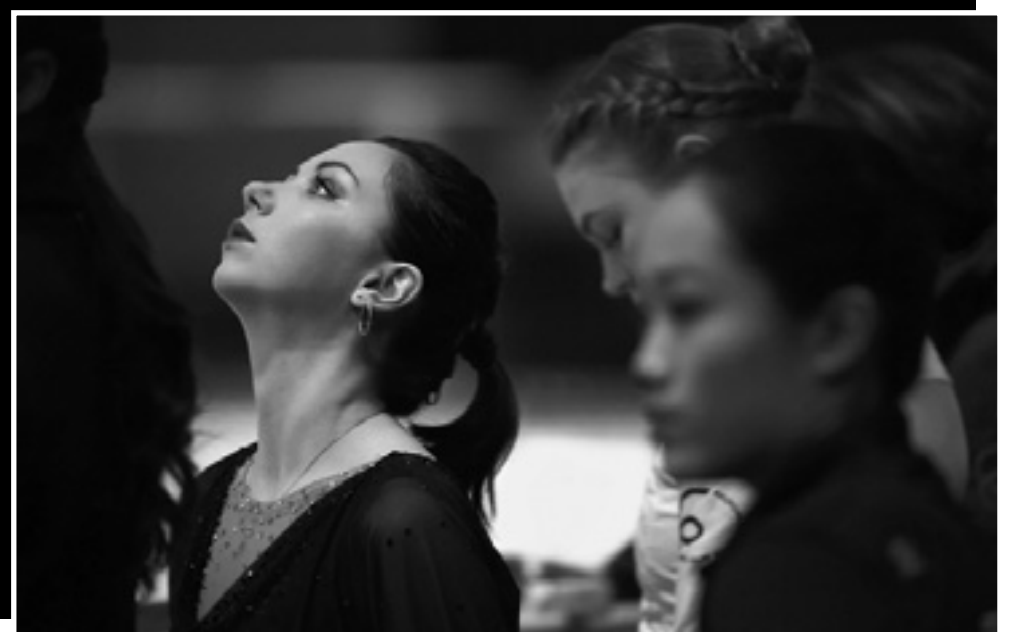
VČERAJ IN DANES V ČRNO-BELEM

Zlate drsalke

Aliona Savchenko in Robin Szolkowy (Nem), Adelina Sotnikova (Rus), Carolina Kostner (Ita), Elizaveta Tuktamyševa (Rus), Nicole Della Monica in Matteo Guarise (Ita), Tatiana Volosozhar in Maxim Trankov (Rus), Kiira Korpi (Fin) ter Yu-na Kim (Kor)

Fotografije
Gianni
Pecchiar

NOGOMET - Prestižna prijateljska tekma v športnem centru Zarje

Crvena zvezda »osvojila« Bazovico

fotografije na
naši facebook strani
primorski sport

Kapetan Zarje
Daniel Franco in
nogometaš Crvene
zvezde Slavoljub
Srnić. Levo
skupinska slika na
sredini igrišča.
Spodaj včerajšnji
fotografski utrinki
iz Bazovice

FOTODAMJ@N

PO TEKMI »Srbi smo čustveno vezani na Trst«

»Vzdušje v Bazovici me v malem spominja na nekdanjo skupno državo Jugoslavijo,« je sprva povedal »team manager« Crvene zvezde **Blažo Radosavljević** in utemeljil: »Prepletala sta se slovensčina in srbsčina. Balkanske jedi. Prijetno vzdušje... počutili smo se kot doma. Sprejem je bil odličen. Veseli nas, da smo tu v Trstu priljubljeni. Srbi smo še vedno čustveno zelo navezani na Trst. Tu živi veliko naših rojakov. Pa tudi slovenska manjšina in drugi narodi iz nekdanje Jugoslavije.«

Ali ste v teh dneh imeli priložnost, da ste obiskali in si ogledali Trst?

V soboto smo se sprehodili po mestnem središču. Obiskali smo srbsko pravoslavno cerkev in spili kavo na Velikem trgu. Uživali smo. Trst je krasno mesto.

V prvi srbski ligi vam naslov državnega prvaka skorajda ne more več uiti ...

Po prvem delu vodimo pred drugouvrščenima ekipama Borac in Čukarički za 25 točk. Sistem igranja v Srbiji pa je malo drugačen, saj moramo igrati play-off. Vse je še odprto. Drugi del sezone se bo začel 20. februarja.

Kdaj bomo znova videli Crveno zvezdo v ligi prvakov?

Upam že v prihodnji sezoni. Odkrito ciljamo na uvrstitev v fazo skupin lige prvakov ali v najslabšem primeru v fazo skupin evropske lige.

Marko Grujić vas bo medtem zapustil, saj je podpisal pogodbo z Liverpoolom.

Grujić bo v Anglijo odšel po koncu sezone. Naša naloga je tudi ta, da vzgajamo dobre igralce in jih prodajamo finančno močnejšim klubom.

Kako bi ocenili prvo srbsko ligo?

Nekaj klubov je na dobri ravni. Ni pa na nivoju nekdanje Jugoslavije.

Ali vam niso lahko košarkarji (Jadranska liga, liga ABA) za zgled?

Neke vrste balkanska liga, v kateri bi igrali najboljši klubi iz nekdanje Jugoslavije, bi lahko bila rešitev. Prav gotovo bi bila kakovostnejša in več zanimiva tudi za pokrovitelje. Morda pa časi še niso zreli. Ne vem, kako bi bilo, če bi mi gostovali v Zagrebu, in nasprotno. (jng)

Zarja - Crvena zvezda 2:10 (0:6)

Strelci: Grujić, Matoš, Stojanović, Plavšić, Oliveira, Srnić; Marzini, Oliveira, Tarable, Ristić, Jovanović, Sikimić.

Zarja: Castellarin, Franco, Grizoni, Marković, Barut, Šestić, Zucchini, Roviglio, Bernobi, Tarable, Marzini; Pirra, Varglien, Jevnikar, Bernobi, Segulin, Puzzer, Ferro, Mattera, Stolfa, Norante. Trener: Vitulić.

Crvena zvezda: Supić, Petković, Ibanjez, Donald, Luković, Jovanović, Oliveira, Grujić, Jović, Plavšić, Srnić, Kahrman, Stojanović, Katai, Vered, Pavičević, Matoš, Živković, Ahcin, Cvetković, Mijajlović, Manojlović, Ristić, Anđelković, Jovanović, Ilić, Gavrić, Rendulić, Orlandić, Sikimić. Trener: Miodrag Bozović.

Beograjski nogometni prvoligaš Crvena zvezda, ki se je do danes mudil na zimskih pripravah v Kopru pred začetkom drugega dela sezone, je v Bazovico privabil nad 400 ljubiteljev nogometa. Polovica je bila tržaških Srbov, ki so si za »zvezdo« celo privoščili pol dneva dopusta. Drugo polovico bazovske tribune so napolnili zamejski nogometni navdušenci in drugi Tržačani, še nekaj pa je bilo gledalcev iz Slovenije. Organizatorji prijateljske tekme, bazovska ŠD Zarja (posrednik s srbskim klubom je bil koprski trener Valter Matković), so bili zadovoljni s športnim dogodkom. Na pomoč so jim priskočili številni prostovoljci: točili so pivo in pekli so čevapčiče. Srbi so se počutili kot doma na Balkanu. Zadovoljen je bil tudi upravitelj restavracije v športnem centru Zarje, nekdanji repentaborski župan Aleksij Križman. Celo »špiker« je uvodni pozdrav in postave obeh ekip prebral trijezično: slovensko, srbsko in italijansko. Kot je pač treba.

Pred tekmo so se zvezdini navijači (in drugi) slikali pred rdeče-belimi klubskimi avtobusom, ki ga krasijo velika rdeča zvezda. »Podobnega, kot je to že storil ZSSDI, bi lahko opremil tudi tržaški partizanski pevski zbor Pinko Tomažič,« je nekdo bolj za šalo kot zares izustil med fotografiranjem. Srbski navijači so se predstavili s rdeče-belimi čepicami, bundami, majicami in šali. Na tribuni so tudi izobesili veliko srbsko zastavo. Kar precej je bilo tudi predstavnikov sil javnega reda, ki pa so le uživali, saj je bilo vzdušje sproščeno in prijetno. »Bratsko,« kot je poudaril navijač Dragan (doma iz Požarevca), ki se je veselil prihoda Crvene zvezde v Trst. »Od vedno navijam za 'zvezdo'. V Beogradu sem si že ogledal številne tekme. Danes sem si moral obvezno ogledati tekmo, čeprav je bil službeni dan.«

Crvena zvezda ima nekaj navijačev tudi v Bazovici in okolici. Še posebno, ker so klubski dresi podobni, če že ne skoraj enaki: belo-rdeči. Zaradi tega je morala včeraj Zarja igrati z neobičajnimi plavimi majicami.

Tekma je bila pravzaprav nezanimiva. Že po šestih minutah je padel prvi gol. Do konca prvega polčasa jih je bilo v mreži Zarje že pol ducata. Začetek drugega polčasa je minil v znamenju ekstaze gostiteljev, ki so dvakrat premagali srbskega vratarja. Proti nekdanjim evropskim prvacom (sicer leta 1991, ko so v finalu pokala prvakov v Bariju po streljanju enajstmetrovk premagali francoski Marseille) sta zadela Marzini in Tarable. V drugem polčasu je slavni trener Miodrag »Grof« Bozović (kar nekaj let je treniral v Rusiji) sicer popolnoma zamenjal postavo. Iz igre je poslal tudi prvega zvezdnika Marka Grujića (letnik 1996), ki je že podpisal nekaj milijonsko pogodbo z angleškim Liverpoolom. V Premier League ga bomo videli v prihodnji sezoni. Pri Crveni zvezdi igra tudi nekaj mladih nogometašev, ki so junija lani osvojili naslov svetovnih mladinskih prvakov U20. Obetavni mladi, ki jih bodo bržkone kmalu prodali uglednim evropskim klubom in s prejetim denarjem pokrili stare klubske dolgove. Za Vukasina Jovanovića se na primer zanima ruski Zenit, ki ima sicer skupnega pokrovitelja (ruski plinski gigant).

Po končani tekmi so cicibani Zarje, ki so pred srečanjem pospremili moštvi na sredino igrišča, lovili avtograme. Žar je delal na polno par. Organizatorji pa so pogostili tudi gostujoče nogometaše, ki jim bo Bazovica prav gotovo ostala v lepem spominu.

Jan Grgič

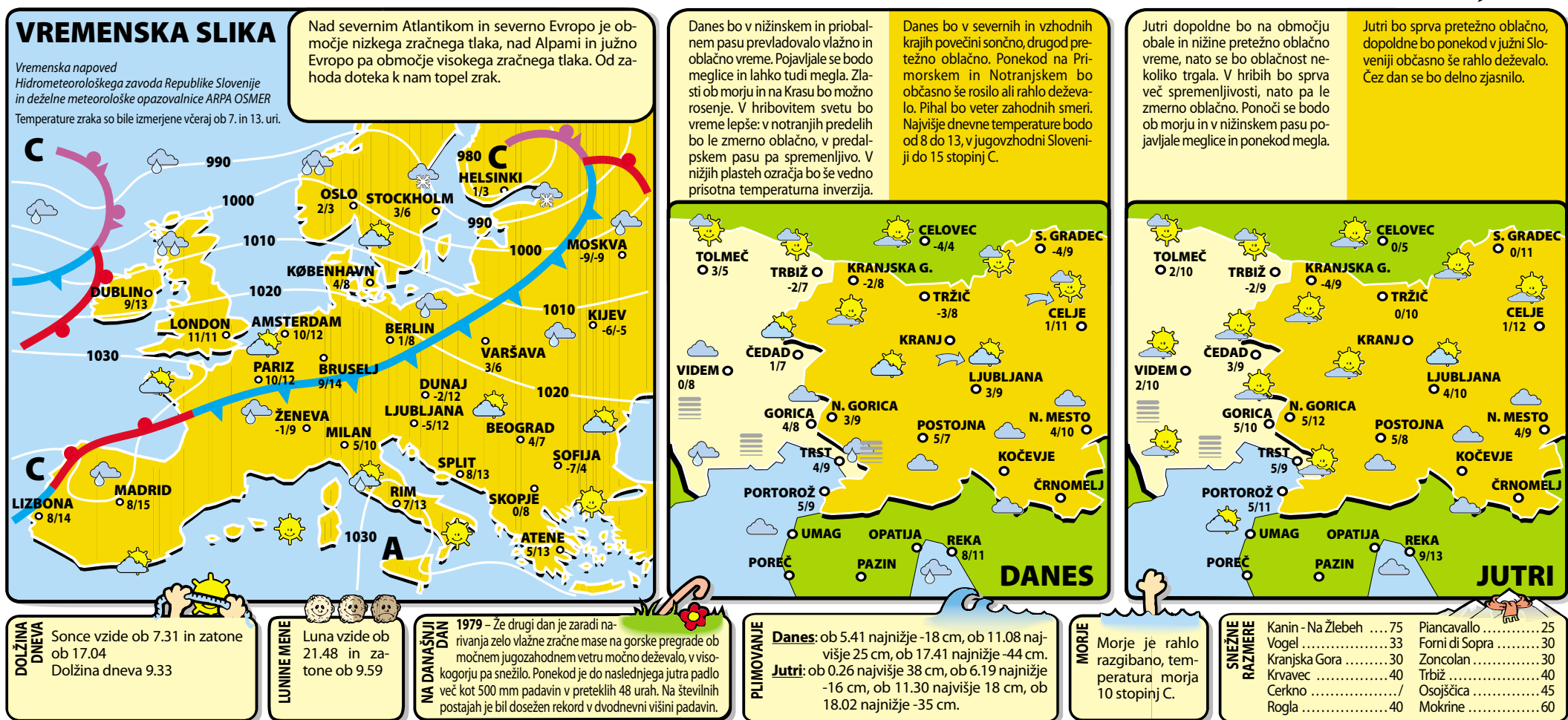
ŠAH - V Novi Gorici Hit Open 2016

Mesto bo utripalo v znamenju šaha

Rekordno število držav, iz katerih prihajajo udeleženci, pet velemojstrov in okoli 120 prijavljenih igralcev - to so poudarki letošnjega, že 21. šahovskega turnirja Hit open 2016, ki se jutri začneja v Novi Gorici. Turnir se, potem ko se je nekaj let zapored odvijal v novogoriški Perli, vrača na nekdanjo lokacijo: v veliko dvorano novogoriške mestne hiše. »Gre za največji šahovski turnir v tem delu Evrope. Ponosni smo, da je mednarodno prepoznani in da se o Hit open govori po vsem svetu,« poudarja **Stojan Karer**, predsednik novogoriškega šahovskega kluba, kateri je od slovenske šahovske zveze nedavno prejel naslov regijskega šahovskega centra. Karer se rad spominja zlatega obdobja kluba, ko so kot edini v Sloveniji vzgajali kar tri velemojstre: Jano Krivec, Ano Srebrnič in Jureta Boriška, obžaluje pa manjšo udeležbo domačih šahistov na letošnjem turnirju, a kot pojasnjuje, gre za cikle, ki jih beleži bolj ali manj vsak klub. »V zadnjih letih se trudimo tudi, da bi v klubu vzgajali kakovosten sodniški kader,« poudarja **Dušan Rusjan**, nekdanji šahovski sodnik in sedaj tajnik omenjenega kluba.

Na tokratnem turnirju se bo pomerilo pet velemojstrov iz različnih držav: Madžara Tamas Banusz in Laszlo Gonda, Črnogorec Dragiša Blagojević, slovenske barve med velemojstri zastopa Marko Tratar, srbske pa Siniša Dražić. Sicer pa je na turnirju A trenutno prijavljenih 96 tekmovalcev, na turnirju B v kategoriji mladi pa 25.

Odprtje turnirja bo v petek ob 16.30, zaključek pa v četrtek, 4. februarja. Nagradni sklad turnirja znaša 6.000 evrov, kar dogodek uvršča na šesto mesto po višini denarnega sklada v svetovnem merilu. »Turnir je odlična promocija za občino in državo,« poudarja novogoriški podžupan **Marko Tribušon**. Dogodek se bo, kot rečeno, odvijal v veliki dvorani mestne hiše in ne v Perli kot minula leta. »To pa zato, ker se v Perli istočasno odvija pomemben poker turnir. Na račun obeh dogodkov so vsi naši hoteli na Goriškem polni, goste preusmerjamo tudi v sosednji Gorico,« pravi **Lavra Peršolja** iz Hita. »Turnir je res pomembna promocija za mesto. Udeležujejo se ga šahisti iz številnih evropskih držav in tudi iz Indije. Mnogi se vračajo k nam, kar je za nas še posebej razveseljivo,« zaključuje Karer. (km)

V ZDA sladoled z okusom Bernarda Sandersa

NEW YORK - Znani ameriški proizvajalec sladoleda Ben & Jerry's je v času ameriške predsedniške kampanje izdelal nov okus, ki naj bi ga navdihnil demokratski kandidat Bernard Sanders. »Sandersovo hrepenenje« je metin sladoled zelene barve, pokrit s čokoladno skorjo. Trda čokoladna skorja simbolizira oviro na poti do pravega okusa. To potem simbolizira ogromne razlike v premoženju med Američani, pri čemer večina ljudi nima dostopa do »okusa«, torej do milijonov ali milijard. Zato je potrebno oviro, v tem primeru čokoladno, razbiti in se predati užitku mete. Še bolje pa je počakati, da se sladoled omehča in potem vanj vmešati čokolado, da se vse lepo porazdeli. Sladoled so proizvedli v omejenih količinah in ga podarili Sandersovi kampanji.

Uber bo moral francoskim taksistom plačati 1,2 milijona evrov

PARIZ - Ameriški Uber bo moral združenju taksistov UNT zaradi nelegalne konkurence plačati 1,2 milijona evrov. Sodišče v Parizu je namreč sledilo pritožbi taksistov, ki menijo, da jim Uber odzira posel in opravlja tradicionalne taksi storitve, saj njihovi avtomobili na stranke čakajo na ulicah, s čimer jim poberejo tretjino posla. V podjetju Uber so sicer pojasnili, da svoje voznike redno opozarjajo, da se po opravljeni vožnji vrnejo v garaže. A sodišče je ugodilo taksistom. Odločitev je sprejelo drugi dan protesta taksistov, ki so v Parizu blokirali nekaj ključnih prometnic. Jezni taksisti so enega od Uberjevih voznikov celo zbrcali, njegov avto pa obmetavali z jajci.

KORUPCIJA - Transparency International Italija na predzadnjem mestu v Evropski uniji

BERLIN - Korupcija je še vedno velik problem v svetu, vendar je leto 2015 pokazalo določen napredek, v včeraj objavljenem poročilu o zaznavanju korupcije ugotavlja organizacija Transparency International (TI). Več držav je namreč izboljšalo svoj rezultat kot pa poslabšalo, navajajo.

Še vedno sicer več kot šest milijard ljudi živi v državah, ki imajo resne probleme s korupcijo. Več kot dve tretjini od skupno 168 držav, kolikor jih je zajetih v raziskavi, je doseglo manj kot 50 točk na lestvici od 0 - kar je najbolj koruptivno - do 100 - kar je praktično povsem transparentno in čisto.

Letos je najboljši rezultat z 91 točkami znova dosegla Danska, ki je bila na vrhu tudi lani. Sledijo Finska (90), Švedska (89), Nova Zelandija (88) in Nizozemska (87). Vse države v vrhu imajo enake značilnosti - visoko stopnjo svobode medijev; dostop do podatkov o porabi javnih sredstev, tako da javnost ve, od kje denar prihaja in čemu je namenjen; visoko stopnjo integritete nosilcev javnih funkcij; in da sodišča ne razlikujejo med revnimi in bogatimi ter da je pravosodje resnično neodvisno od drugih vej oblasti, pojasnjujejo v TI.

Slovenija je s 60 prejetimi točkami (dve več kot lani) napredovala za štiri mesta na 35. mesto, za Ciprom, Izraelom in Litvo (61 točk) ter pred Španijo (58) in Češko (56). Na ravni EU se je izmed 29 članic uvrstila na 18. mesto, z nekoliko podpovprečno oceno, ki je za EU značala 67 točk. V EU so se sicer najslabše odrezale Grčija, Romunija (po 46

točk), Italija (44) in Bolgarija (41). Italija je nekoliko izboljšala svoj lanski rezultat, kljub temu pa ostaja druga najbolj koruptivna država v Evropi.

V svetu sta se na rep lestvice uvrstili Somalija in Severna Koreja z vsega 8 točkami. Sledita Afganistan (11) in Sudan (12). Na repu lestvice so sicer večinoma države, ki so vpletene v krvave in dolgotrajne konflikte. Kar pet od desetih najbolj koruptivnih držav spada med deset najmanj varnih držav na svetu. V Afganistanu so na primer poniknili milijoni dolarjev, ki so bili namenjeni za obnovo države, kar močno spodkopava prizadevanja za mir v tej državi, ki jo že štiri desetletja pretresajo vojne in spopadi.

Relativno gledano se je položaj na lestvici najbolj poslabšal Braziliji, ki je nazadovala za sedem mest na 76. mesto, rezultat pa se ji je znižal za pet točk na 38. V zadnjih štirih letih velike padce beležijo še Libija (161. mesto/16 točk), Avstralija (13. mesto/79 točk), Španija (36. mesto/58 točk) in Turčija (66. mesto/42 točk).

Na drugi strani pa se je položaj vidno izboljšal v Gvatemali (123. mesto/28 točk), Šrilanki (83. mesto/37. točk) in Gani (56. mesto/47 točk). Te države so po ocenah TI tudi s protestnimi akcijami državljanov dale močan signal tudi ostalim, da je »korupcija mogoče premagati, če se sodeluje«.

»Da bi izkoreninili zlorabo oblasti, podkupovanje in razkrili tajne posle, morajo državljanji sodelovati in povedati svojim vladam, da jih imajo dovolj,« so pozvali v organizaciji.

RIM - Iranski predsednik Rohani po aferi o zakritih kipih

»Tega nisem jaz zahteval...«

V tujih medijih porogljivi komentari, v Italiji polemike zaradi »klečeplazenja« pred gostom

Tudi kapitolska Venera, ki jo vidimo na desni strani slike, se je znašla med kipi, ki so jih funkcionarji protokola pri italijanskem predsedstvu vlade zakrili pred pogledom iranskega predsednika

ANSA

RIM - Iranski predsednik Hasan Rohani se je včeraj dobrohotno dzval na ponedeljkov dogodek, ko so ob njegovi novinarski konferenci v Kapitolskih muzejih v Rimu zakrili vse gole kipe. »Italijani so gostoljubni ljudje, ki si prizadevajo ustvariti prijetno vzdušje za gosta. Za to se jim zahvaljujem,« je dejal s hudo mušnim nasmeškom ter dodal, da zakritja kipov ni zahteval.

Za ta korak ob novinarski konferenci Rohanija in premierja Mattea Renzija so se menda Rimu odločili v znak spoštovanja do Rohanijeve veroizpovedi. Nekatere razstavljene antične umetnine so popolnoma zakrili z belimi paneli, pri večerji pa iz spoštovanja do islama niso stregli vina.

Minister za kulturo Dario Franceschini je včeraj sicer zatrdil, da ne Renzi ne on sam o tem nista bila obveščena. Po njegovem mnenju je bilo zakrivanje kipov z lesenimi paneli »nerazumljivo dejanje«. Krivdo naj bi sprva skušali pripisati vodstvu muzejev, kjer pa so včeraj odločno demantirali odgovornost za pokrivanje. »Vprašajte palačo Chigi,« je včeraj dejal nadzornik Kapitolskih muzejev in dal razumeti, da so sporno odločitev sprejeli odgovorni za protokol pri

predsedstvu vlade. Med drugim je Rohani včeraj obiskal tudi Vatikan, kjer pa nikomur ni prišlo na misel, da bi zakrival gole kipe.

Številni opozicijski italijanski politiki in časniki so ukrep kritizirali kot sramotno klečeplazenje pred voditeljem z viri bogate muslimanske države. Fotografije zakritih kipov so tudi obkrožile svet, kjer so se pojavili številni komentari na račun italijanskega oportunitizma.

Rohani je Rim obiskal v okviru evropske turneje, na katero se je odpravil le dober teden dni po tem, ko je v veljavo stopil zgodovinski dogovor o rešitvi jedrskega spora med Iranom in svetovnimi vesilesami. ZDA in EU sta tako odpravili dolgoletne gospodarske sankcije, ki so ohromile iransko gospodarstvo, Iran pa je v veliki meri omejil svoje jedrske aktivnosti. Iran in Italija sta v sklopu obiska podpisala nekaj gospodarskih sporazumov, med drugim pa je bil govor tudi o končanju konflikta v Siriji ter boju proti skrajni sunitiski skupini Islamska država. V Vatikanu je Rohanija v torek sprejel tudi papež Frančišek. Turnejo je včeraj nadaljeval v Franciji.